

Fredrika Bremer

*Famillen H****

Ingår i Fredrika Bremer, Teckningar utur hvardagslifvet II (Uppsala: Palmblad & c. 1830), s. 79–197.

[– Läs mer om verket här](#)

Det avbildade exemplaret tillhör Kungl. biblioteket.

Detta verk är fritt från kända upphovsrättsliga restriktioner. Vid användning ber vi att du hänvisar till Kungl. biblioteket och Litteraturbanken.se.

Ytterligare information om upphovsrätt för detta verk finns hos Litteraturbanken:

<https://lb.se/författare/BremerF/titlar/FamillenHxxx/faksimil?om-boken>

Permanent länk (URN):

<https://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:lb-lb1542530-faksimil>

glädjebäfningar — vällustfulla tårar; som jag ofta gråter — o kära o heliga budskap! Hvad sägen i mig, om ej — att jag snart skall skåda all kärleks, all fullkomlighets urbild; — att den trånande gnistan snart skall förena sig med den heliga eld, som var dess ursprung! —

Här har den matta handen upphört att föra pennan. . . . Det hjerta, som så länge klappat af kärlek och smärta, hvilar nu.

Den Ensamna har gått till sin faders hus. . . . Lycklig hon.

F A M I L L E N H * * *.

Ankomst. — Thé. — Portraiter.

I slutet af Februarii månad 1829, befann jag mig en afton vid Skants-Tull, väntande på besökarens tvungna visit, för att, efter dennas slut tåga in i Sveriges hufvudstad, under ett förskräckligt yrväder, sittande uti en liten öppen släda, frusen, trött och sömnig; och således, som din medlidsamma själ kan finna, min hulda unga läsarinna, uti just ingen alundsvärd belägenhet.

Min stackars häst, som hade qvarkan, hostade och frustade. Drängen, som körde för mig, slog armarna i kors om lifvet för att värma sig. Stormen tjöt och snön hvirflade omkring oss. Jag blundade och väntade, hvilket jag ofta gjort och alltid funnit bäst att göra, under alla yrväder, så väl inom som utom hus, då man ej är nog lycklig att kunna undfly dem. Ändteligen hördes långsamma steg på den knarrande snön. Besökaren nalkades med sin lykta i handen. Han hade röd näsa

och såg olycklig ut. Jag höll i min hand en sedel och ville smyga den i hans, för att dermed köpa min ro och ostörd genomfart. Han drog sin hand tillbaka: «det är ej nödigt;» sade han torrt, men höfligt. «Jag skall ej göra er mycket besvär,» fortfor han, i det han började lyfta på mina fällar och röra i mina paketer och askar. Jag såg mig ej utan grämelse nödsakad att stiga ur. Misslynt och med hemligt skadenöje stoppade jag åter min sedel i redikylen och tänkte: «nå nå då, han skall slippa ha något för sitt besvär!»

Emellertid började min⁷ sällskapslika kusk med honom ett samtal. «Det är ett rasande gement väder i afton, kära herre!» — «Ja.» — «Jag tycker han kunde ha roligare af att sitta inne i varma stugan och dricka en tår, än att frysa fingrarna af sig för att uppehålla oss här, hvilket ingen tackar honom för!» — Intet svar. «Jag ville ge något för att nu sitta hos min gunna i varma spisen och äta min söndags-gröt. Det skulle smaka det, herre!» — «Jo jo.» — «Är han gift?» — «Ja.» — «Har han barn?» — «Ja.» — «Nå hur många då?» — «Fyra.» Och

en djup suck följde detta svar. «Fyra! nå, då har han munnar nog att fylla. Aha! nu trodde han sig väl ha fått något kontraband — ost, kära herre, ost ser han, ja han må slicka sig om läpparne, — jag slår vad att han har mera lust att bita i den, än i månan. Nå, ser han då ej att det bara är en smörbytta? skall han nödvändigt doppa fingrarna i saltlakan? m. m.» Sedan besökaren öfvertygat sig om, att blott en väldig mängd ostar, limpor och pepparkakor utgjorde det förnämsta af slädans packning, satte han allt åter i den noggrannaste ordning, gaf mig handen för att stiga i slädan och svepte sorgfälligt skinfällarne omkring mig. Mitt missnöje hade mellertid alldeles försvunnit. Det är, tänkte jag, de stackars besökarnes skyldighet, att vara de resandes pest och plåga, och denne har varit min, på det höfligaste vis i världen. Och under det han fortfor, att samvetsgrant och ordentligt återställa allt i sitt förra skick, uppstego i min själ allahanda föreställningar, som stämde mig ännu mildare. Den röda förfrusna näsan, det nedslagna utseendet, de stöla fingrarne, de fyra barnen, yrvädret, den mörka hemska aftonen; allt detta rörde sig för mig, som skuggorne i

en Camera obscura, och gjorde mig helt vek om hjertat. Jag kände åter efter sedeln; jag tänkte på en limpa och en ost till aftonmåltid åt de fyra barnen; men medan jag kände, medan jag tänkte, öppnade besökaren bommen, tog höfligt af sig hatten, och jag for hastigt genom tullen, ämnande ropa: håll! men utan att göra det. Med beklämdt hjerta, och med en känsla af obehag, som om jag hade tappat något dyrbart på vägen, tågade jag genom staden och såg i de hvita snövirflarne framför mig, som i en transparent, den förfrusna röda näsan och det sorgsna ansigtet, på hvilket jag så lätt kunnat framkalla en åtminstone ögonblickligt glad mine.

Huru månet tillfälle att i större eller mindre mån göra godt, går ej genom obeslutsamhet förloradt. Under det att vi fråga oss: «skall jag, eller skall jag ej?» flyr stunden, och den glädje-blomma, som vi hade kunnat gifva, är vissnad, och kan ofta ej mer af en ångerfull tår återlifvas!

Så tänkte jag nedslagen, medan min släda sakta skred genom gatornes djupa mådd, och

oftast sönk ned i en rännsten och mödosamt drogs upp igen. Stormen blåste ut ljusen i lyktorna, och gatan upplystes nästan allena af bodarnes strålande ljus. Här såg jag en herre, som höll på att mista kappan, och då han svepte den fastare omkring sig, blåste hatten af; der ett fruntimmer, som, hållande med ena handen i hattskärmen med den andra i pelisen, gick blind, men modig att slå sig mot ett fruktstånd, hvars hvassnästa föreståndarinna ber henne med skarp röst att «se för sig».

Här tjöt en hund, der svor en karl, som kört ihop sin kärra med en annans; en liten pojke gick hvisslande gladt under yrvärdet och väsendet, som ej störde hans lugna barnasinne. Som oftast ilade en täcksläde med tända lyktor kometlikt sin strålande bana framåt, och för denna väjde både folk och fä. Detta var allt hvad jag denna afton såg och hörde af den stora präktiga hufvudstaden. För att muntra mig, började jag tänka på den älskvärda famille, i hvilkens sköte jag snart skulle befinna mig, den glada anledning, som förde mig dit, med mera gladt, ljust och för själen värmande, som jag kunde hopsamla i mitt

minne. Ändteligen stannade min släda. Min kusk ropade: «Nu äro vi framme!» Och jag sade mig förtjust «nu är jag då här,» och snart hörde jag omkring mig många röster, som på olika, men fröjdefulla toner ropade, «god dag! god dag! go afton! Välkommen! välkommen!» Jag, mina limpor, ostar, pepparkakor, vi voro alla hjertligt välkomna, och installerades i ett trefligt och varmt rum. En halftimma sednare satt jag i ett vackert och väl upplyst förmak, der Öfverste H * * * och hans familie voro församlade. Thé-timmen var inne, och från den sjudande Thékokarn steg ett hvirflande rökmoln, som svälvade öfver de skimrande kopparne; de med kakor, skorpor och rån rågade korgarne, betäckte det rymliga Thébordet. Telemaque, kommen ur Tartaren på de Eliseiska fälten, kunde ej ha känt en större tillfredsställelse än jag, anländ från min yrväders-resa till Thébordets vänliga hamn. De glada behagliga varelser, som rörde sig omkring mig; det trefliga rummet, ljusen, som i vissa ögonblick ej litet bidraga att göra själen ljus; den ljufva värmande drycken, som jag njöt, — allt var förträffligt, lifvande, muntrande, allt var. . . . Ack, tror du väl, min läsare!

att den förfrusna näsan borta vid tullen midt uti min förtjusning ställde sig vid brädden af min thékopp — och förbittrade dess nektar? Jo jo men, gjorde den så, — och jag tror, att jag blifvit mindre förskräckt, om jag sett min egen dubbel. För att återgifva mig fullkomligt lugn, sade jag mig: «i morgon skall jag förbättra min uraktlåtenhet; i morgon!» och tillfredsställd med min föresats för i morgon, satt jag nu, efter min vana, tyst i ett hörn af rummet, stickande på min strumpa, smutande då och då ur Thékoppen, som stod på ett litet bord bredvid mig, och betraktande obemärkt, men uppmärksamt, Familjetaflan framför mig. Öfverste H * * * satt i ena hörnet af soffan och lade patience, blockade de Copenhague, som jag tror. Han var lång och starkt byggd, men mager och hade ett sjukligt utseende. Hans anletsdrag voro ädla och ur hans djupt insjunkna ögon framträngde en blick, genomträngande, men lugn, och merendels uttryckfull af en nästan gudomlig godhet, isynnerhet då han fästade den på sina barn. Han talade sällan, höll isynnerhet aldrig tal, men hans ord, utsagda långsamt och med en viss lugn kraft, hade merendels verkan af orakelspråk. Allvar och mildhet rådde i hela hans

väsande. Han höll sig nästan besynnerligt rak; och jag har alltid trött att det mindre härledde sig från vanan af militairisk hållning, än från det oböjligt redliga fasta upprigtiga, som var grunden för hans karakter och som afspeglade sig i det yttre.

Han blandade sig icke i samtalet, som denna afton med mycken liflighet hölls af hans barn; men någongång lät han undfalla sig en torr-rolig anmärkning, hvilken åtföljdes af en mine, på engång så skälmaktigt komik och tillika så uttrycksfull af skonsam godhet mot den, som ådragit sig anmärkningen, att denne dervid kände både bryderi och nöje.

Hans hustru, (Hennes Nåd, som jag efter gammal vana måste kalla henne), Hennes Nåd satt i det andra soffhörnet och knöt fileten; men utan synnerlig uppmärksamhet på sitt arbete. Hon tycktes ej ha kunnat varit vacker äfven i unga dar, men hade, i synnerhet då hon talade, något godt, lifligt och intressant, som gjorde nöje att se på. Något ömt, något oroligt låg i hennes väsende, förnämligast i hennes ögon. Man läste der, att hon oupphörligt bar på sitt hjerta denna långa oändliga prome-

moria af omtankar och omsorger, som för en maka, mor och hustru börjar med man och barn, genomlöper hemmets och hushållets alla angelägenheter, alla dess minsta grenar, och har ej engång sitt slut vid damm-atomen, som måste blåsas bort och som dock alltid återfaller.

Hennes Nåds ömma och oroliga blickar hvilade denna afton som oftast på Emilia, den äldsta dottren, med uttryck af både glädje och smärta. Leende sväfvade öfver läpparne och tårar blänkte vid ögonlocken; men så i leendet, som i tårarne strålade varm och innerlig moders-kärlek.

Emilia tycktes ej märka modrens blickar, ty hon serverade, fullkomligt lugn, med hvita och vackra händer thé; under det hon genom en antagen värdig mine sökte göra slut på bror Carls upptåg, som anställde bland thé-anstalterne all den oreda, som han försäkrade fanns i söta systers eget hjerta. Hon var af medelmåttig storlek, satt, men väl vext. Blonde, hvit, men utan regelbunden skönhet i dragen, var hennes behagliga ansigte isynnerhet intagande genom det uttryck af renhet, godliett

och upprigtighet, som hvilade öfver detsamma. Hon tycktes ha ärft sin faders lugna karakter, förenad likväl med mera glädthet, ty hon skrattade ofta, oaktadt sin antagna värdighet, och det så hjertligt, att hon narrade alla andra att göra sig sällskap.

Det klär ganska få personer att skratta; också får man se mången, som vid denna glädje-yttring förer näsduken till ansigtet, för att dölja det obehagliga, som kunde uppkomma genom de hopkrupna ögonen, den vidgade munns rörelser m. m. Emilia, om hon än behöft använda detta försigtighetsmått, skulle ha försmått det; — hon hade äfven i det minsta karakteren för enkel och uppriktig, för att antaga en enda coquettisk manöver. Hon saknade likväl i detta fall all sådan anledning dertill, ty hennes skratt var oändligen behagligt, både därför att det var så naift och så innerligt, samt att det lät se de vackraste hvita tänder, som någonsin prydt en täck och frisk mun; men derpå tänkte icke hon.

Om jag hade varit karl, skulle jag vid första åsynen af Emilia tänkt: «Se der min hustru! (NB. om hon så vill.)»

Och likväl var Emilia ej i allt, så som hon syntes, eller snarare hon hade en god del af dessa inconsequenser, som blifvit inflätade och förenade äfven med den ärlaste menniskonatur, liksom knutarne i en eljest fun och vårdad väf.

För öfrigt var ej Emilia af den första ungdomen mera, och du min unga sextonåriga läsarinna skall kanske finna henne mycket, mycket gammal. Huru gammal var hon väl då? frågar du kanske. Hon hade nyss fyllt tjugensex år. «Uh! det var fasligt! Hon var ju gamla, gamla menniskan!» Icke så fasligt, icke så gammal, min rosenknopp. Hon var blott en ros i sin fulla blomma och så tyckte äfven Herr dock härom sednare.

Jag beklagar den målare, som får det svåra uppdraget att göra Julies portrait, ty hon är ett perpetuum mobile i mer än ett afseende. Än gör hon puts åt sin bror, som aldrig lemna någon skuld i den vägen obetald; än sysselsätter hon sig, på ett eller annat sätt, med systrarna. Stundom putsar hon ljusen och släcker dem, för att ha det nöjet att åter tända på dem, lagar i ordning eller oordning banden.

på sin mors negligée och smyger sig som oftast bakom Öfversten, lägger sin arm om hans hals och kysser hans panna. Hans utrop: «demna mig i ro, flicka!» afskräcker henne på intet vis att snart återkomma.

Ett litet täckt hufvud, kring hvilket rika flätor af blondt hår bilda en krona, blå lifliga ögon, mörka ögonhår och ögonbryn, välbildad näsa med liten förnäm bugt, något stor, men vacker mun, liten fin vext, små händer, små fötter villigare att dansa än att gå, — se der Julie vid 18 års ålder.

Bror Carl — ack jag ber om ursäkt — Cornett Carl, var tre alnar lång, väl vext, ledig i rörelser — tack vare naturen, gymnastiken och Julie. Han har många egna bergfasta idéer, bland hvilka tre äro hans favoriter. 1:o Att Svenska folket är det aldraförsta och yppersta folk i Europa. Denna disputerar honom ingen inom famillen. 2:o Att han aldrig kan bli kär, emedan han hunnit till 20 års ålder utan att en enda gång ha känt sitt hjerta klappa, då många af hans lyckligare kamrater blifvit galna af bara kärlek. «Det kommer väl!» säger Öfversten. Julie säger, att han ännu skall bli kär.

öfver öronen. Emilia suckar och ber Gud bevara honom. 3:o Tror Cornetten att han är så ful, att han kan skrämma till och med hästar. Julie säger att denna egenskap vore för honom rätt lycklig, vid en choque mot ett fiendtligt Cavalleri, men hon, äfvensom hennes systrar och många andra, anse det öppna, redliga, manliga uttrycket i brodrens ansigte, såsom en fallkomlig ersättning för bristande skönhet i dragen. Hon upprepar ofta, honom till en hemlig, liten fröjd, huru fasligt ful och odräglig hon finner Herr P . . . med det vackra Apollo-hufvudet utan uttryck och lif. Cornett Carl älskar ömt sina systrar och visar dem alla tjänster, som stå i hans makt, förnämligast den att öfva deras tålmod.

Bredvid sin far satt den yngsta af döttrarne, den sjuttonåriga Helena. Vid den första blick man kastade på henne var man färdig att beklaga, vid den andra att lyckönska henne. Hon var ful och puckelryggig, men ur hennes ovanligt klara ögon strålade förstånd och glädtighet. Hon tycktes äga denna karakterens fasthet och lugn, denna sinnets klarhet, jemnhet och munterhet, hvilka utgöra en tryg-

gare borgen för lifvets lugn och lycka, än alla tjugande, sköna, yttre behagligheter, firade och älskade af verlden. Hon arbetade med ifver på en klädning af hvitt siden, och såg endast upp från sitt arbete för att vänligt och betydningfullt nicka åt Emilia, eller för att höja till sin far en blick af vördnadsfull, nästan tillbedjande ömhet.

Man skulle nästan kunnat tro, att Öfversten mest af alla sina barn älskade detta af naturen till det yttre vanlottade; ty ofta då Helena, lutande sitt hufvud till Fadrens axel, höjde till honom sin älskande blick, böjde han sig och kyste hennes panna med ett uttryck af ömhet, som ej kan beskrifvas. På andra sidan om Öfversten satt ännu ett ungt fruntimmer — hans brorsdotter. Man kunde ha tagit henne för en antik statue, så skön, så marmorhvit, så orörlig var hon. Vackrare mörka ögon än hennes kunde man ej se. Men ack hon förtjente visst att beklagas. Dessa sköna ögon skulle aldrig mera skåda jordens ljus. Hon hade sedan 4 år svarta starrn. Hvad som rådde i djupet af hennes själ, var det storm eller lugn, hade man svårt att se, — dess speglar voro fördunklade, och något stelt

kallt, nästan halfdödt, hvilade i det yttre och bortstötte alla frågande blickar. Det föreföll mig som hade hon, i en känsla af stolt förtviflan den stund då ödets dom afkunnade henne: «Du skall ej mera se ljuset!» sagt med en dyrd, «ingen skall se min smärta!»

Ännu en liten grupp måste komma fram i min tafla; den nemligen, som i fonden af rummet utgjordes af Magister Nup — utmärkt för sin beskedlighet, beläsenhet, tystlåtenhet, närsynthet, sin oppnäs och sina distractioner; jemte hans disciplar, lilla Axel och lilla Claes, Öfverstens yngsta söner, anmärkningsvärda för deras synnerliga välmågas och klumpighets skuld, hvilken förvärfvat dem inom familjen tillnamnet af paltarne.

Magistern, efter trenne recidiver af eldsvåda i sin toupet, hängde ännu oförfärad med näsan öfver boken i närmaste möjliga grannskap med ljuset. Paltarne åto skorpor och spelte svälta räf, samt väntade på en fjerde illumination af Magisterns hufvud, hvars annalkande de som oftast gäfvu hvarann tillkänna med vänliga knuffar, och «se nu! vänta nu! nu blir det!»

Nu lyster mig obeskrifligen att veta om icke någon af mina älskvärda unga läsare, antingen mycket artig eller litet nyfiken, skulle vilja äfven ha någon närmare beskrifning på den person som sitter i ett hörn af förmaket, tiger stilla, stickar på sin strumpa, smuttar då och då ur en kopp thé, och gör sina anmärkningar öfver sällskapet.

För att ej lemna någon af mig anad läsarens önskan ouppfylld, vill jag af henne äfven göra en teckning. Hon hör till denna klass af personer, om hvilkens medlemmars existens en enfaldig medsyster så utlät sig: «bland skall man vara som om man vore till öfver allt, ibland åter skall man vara såsom vore man icke till.» Denna besynnerliga tillvarelse tillhör i allmänhet den person, som, utan att höra till famillen, är upptagen inom densamma, såsom ett sällskap, ett hjelpa-till, ett råd och dåd i lust och nöd. Jag skall med några ord göra en skildring af en sådan personage i allmänhet, och för att icke låta henne blifva lottlös i vårt titulerande samhälle, vill jag tilldela henne titeln af husrådinna. Hennes verkningskrets är vidsträckt, och är af följande beskaffenhet. Hon får ha sin tanke,

sin tanke, sin hand, sin näsa med uti allt, och opp uti allt, — men det får ej märkas. Har herrn i huset elakt lynne, så skjutes hon fram, antingen i egenskap af åskledare, eller såsom en pust, hvars åliggande är att blåsa blåsa bort ovädet. Har frun vapörer, så är hennes närvaro lika mycket af nöden som Eau de Cologne-flaskans. Ha döttrarne förtret, så är hon der för att deltaga; ha de små önsningar, planer, projecter, så är hon den lur genom hvilken de tala för något döfva öron. Skrika barnen, så skickas de till henne för att tystas; vilja de ej sofva, skall hon berätta för dem sagor. Är någon sjuk så vakar hon, Commissioner uträttar hon för hela famillen, och goda råd måste hon vid alla tillfällen ha tillhands för alla. I köket skall hon ha sin vakande blick, och i salonen serverar hon cafet. Kommer det grannt främmande, är huset stäldt på parade-fot, så — försvinner hon; — man vet ej hvar hon är, ej mer än man vet hvart röken, som stiger ur skorstenen, tar vägen. Men verkningarne af hennes osynliga tillvarelse få ej upphöra att röja sig. Man sätter ej på det prydda middagsbordet pannan,

uti hvilken crêmen kokats, den får stå kvar i köksspisen, och i likhet med dennas lott, är det husrådinnans, att bereda det nyttiga och angenäma, men försaka äran. Kan hon det, med stoisk ihärdighet och resignation, så är ofta hennes existance lika interessant för henne sjelf, som den är vigtig inom familie-samhället. Det är sannt, — ödmjuk och stilla måste hon vara, gå sakta genom dörrarne, göra mindre buller än en fluga, och för ingen del som denna sätta sig på näsan på folk; gäsps så sällan som hennes menskliga inrättning kan tillåta; men deremot får hon bruka ögon och öron i frihet, fastän med försigtighet, och att draga nytta deraf har hon ypperliga tillfällen. I motsats med hvad som fordras i den fysiska verlden, är i den moraliska ingen plats så tjenlig för ett Observatorium, som den låga, af allas blickar mest obemärkta; och följaktligen innehar husrådinna inom familjen en den mest förmånliga för att på dess hemisfer rigta det forskande synglaset. Hvarje rörelse, hvarje fläck uti hjertats planet blir henne småningom åskådlig, den minsta kringlöpande komet följer hon på dess bana; — förmörkelserne ser hon komma och försvinna, och betraktande phenomenerne = de vexlande känslor och tan-

kar inom människosjälens, — tallösare än himmelens stjernor, — lär hon dag efter dag att uttyda och tolka en punkt mer af denna Skapelsens stora beundransvärda hieroglyf. Man ser således att hon småningom måste förvärfva en god del af det dyrbara, alltid användbara guld, som kallas mennisko-känedom, och mot henne ler det hoppet att hon i en framtid, då glasögon skola pryda hennes näsa, och silfverhår den åldriga hjessan, skall hon som ett orakel tala för lyssnande ungdom, om hvad hon vet, och som de ännu ej ana.

Så mycket om Husrådinnans personage i allmänhet; nu några få ord om den som i Öfverste H. . . s familie till någondel går att uppfylla denna rôle, — till någon del säger jag, ty gudskelof hon anses der mer som en vän, har således ej souffleurs post, står ej heller bakom coulisserna, men stiger som oftast med frampå scenen och säger sitt ord fritt och tryggt, så väl som de öfriga aktörerne.

Det första ord som hennes barnaläppar stammade efter ett års vistande på denna låga jord var, «Måna.» Åtta år sednare skref hon sina första verser — till månan; och morgonen

af ett lif som sedan utvecklade sig så torrt och prosaiskt, var en ljuf poetisk månskensdröm. Mången Sonett, mångt Ode egnade hennes penna till alla naturens mest behagliga föremål, under de rika ungdomsdagar då hjertat klappar så högt, då känslorne svälla likt vårfloden, och då tårarnes ömniga källor flöda af en så ljuf smärta; men i allt hvad hon sjöng skref eller drömde var alltid något om månsken.

Föräldrarne runkade på deras visa hufvuden: «Flicka, om du skrifver vers skall du aldrig lära hacka fers, skall du låta såsen bli vedbränd. Du måste tänka på att lära föda dig med tiden, måste kunna spinna din tråd och baka din bulla. Af månsken blir man ej mätt.» Men flickan skref sina vers, och hackade fersen och vidbrände ej såsen, svängde på sitt spinrockshjul, bakade sin bulla, men glömde ej sin barndomsvän den milda månan. Sednare då dess vänliga ljussken öfver föräldrarnes graf, skref hon inga verser till dess ära, men såg med en bedjande blick upp till det blida himla-anletet, såsom till en tröstarinna, hvars ljus skulle leda och beskydda den fader- och moderlösa på hennes ensliga väg. Men ack den fader och moderlösa hade så när i det

ljufva månskenet svultit ihjäl, om icke ett annat ljus och andra strålar beredt hennes frälsning. Dessa kommo ur spisen i ett grefligt kök. Tillredningen af ett vingelée lyckades henne, och det gjorde hennes lycka.

Man hade upptäckt hos henne talangen att göra utsökt vingelée; man blef småningom varse att hon äfven ägde några andra lika ovärderliga. En fröken med spruckna läppar fann sig förträffligt väl af hennes munn-pomada; en gammal herre fann med stor hugnad i henne en aldrig tröttad åhörarinna af berättelsen om hans fyrationio krämpor. En öm mor för fyra små underbart qvicka barn, hörde med djup rörelse genom deras rosenröda munnar, hennes ovanliga förmåga att rimma Pappa och klappa, nöjd och fröjd, lilla och trilla, födslodag och behag m. m. En gäspande Hennes Nåd blef på engång helt vaken, då samma talangfulla person spådde henne i kort, att hon snart skulle få en present; nio personer berömde sig inom kort af hennes förträffliga råd för att bota tandverk, bröstverk och snufva, och vid ett bröllop och en begrafning upptäckte man hos henne en underbar förmåga att arrangera allt, från Hennes Nåds coëffure ändatill till bakelsefatet,

från myrtenkransen uti brudens lockar ända till smörgåsarne på brännvins-bordet; och vid den allvarsammare högtidligheten, så väl pryddaden af den slumrande brudens sista bädd, som deras traktering, hvilka aldrig, äfven vid sorgliga tillfällen, förgäta att man måste äta för att lefva.

Genom flitigt användande af alla dessa tånger, och förvärfvande af några fler af samma art, uppsteg hon småningom trappsteg för trappsteg till rangen, hedern och värdigheten af Husrådinna. Skrifva vers har hon nästan alldeles glömt, utom då och då några magra rader vid födelsedagar och namnsdagar, af skyldighet frampressade.

Månan ser hon sällan på, utom för att märka på ny och nedan, och likväl bli dess strålar törhända de enda vänner, som skola besöka hennes ensliga graf. Men här är ej nu fråga om att skrifva elegier. Vill någon veta något mer om den prosaiska mänskensvännen? Hennes ålder? Så der emellan tjugu och fyratio år. Hennes utseende? Som folkets är mest; ehuru kanske mesta folket skulle bli ganska stötta af att hon tror sig ha nå-

gon likhet med dem. Hennes namn? — Åh! aldrig ödmjukaste tjenarinna.

Christina Beata Hvardagslag.

Julies Bref. — Helene. — Den Blinda.
— *Emilia. — Fåstmännerne.*

Jag har nämnt att det var en glad anledning som föranledt min resa till hufvudstaden, och skall bäst redogöra för dess beskaffenhet derigenom, att jag för mina läsarinners ögon framlägger ett bref, som jag för kort tid sedan i min enslighet på landet erhöll från Julie H * * * * .

Min bästa Beata!

Lägg fort bort din eviga stickstrumpa, då du får se dessa rader; putsa ditt långvekta ljus, (det är ju om aftonen — posten kommer till R. . . . ?) Stäng din dörr, så att du utan fruktan att bli störd kan sitta ned i ro och maklighet i din soffa, och med tillbörlig uppmärksamhet läsa de stora märkvärdiga nyheter jag har att förkunna dig. Jag ser härifrån huru grufveligt nyfiken du är — huru du spän-

ner ut ögonen, — och nu skall jag berätta dig en saga!

Det var en gång en man — som icke var kung eller prins, men som hade förtjent att vara det. Han hade en dotter, och fastän ödet ej låtit henne födas prinsessa, samlades ett halft tjog nådiga Féer omkring den lillas vagga, endast af pur aktning och bevägenhet för hennes far. De skänkte henne skönhet, vett, behag, talanger, ädelt hjerta, godt lynne, tålmod, allt med ett ord som, kan göra en qvinnas behaglig, och för att råga måttet af lyckliga gåfvor trädde slutligen Fee Prudentia fram, sägande i långt uttöjda ord: «För hennes timmeliga och eviga välfärds skuld, skall hon vara ytterst försigtig, betänklig ja äfven kinkig uti valet af en make!» «Väl sagdt! visliga sagdt!» utropade alla fru Féerna under djupa suckar.

Den rikt begåfvade uppväxte, blef så älskvärd, som man med skäl kunde vänta det, och snart knackade friare både bittida och sent på dagen, med suckar och böner vid hennes hjertas dörr. Men ack! för de flesta blef den orubbligt stängd, och om hon ett ögonblick

för någon öppnade den på glänt, så slöts den i nästa minut åter till och lästes i dubbelt lås. Lyckligtvis var prinsessan Turandottes tidehvarf längst förbi, och i Sverige der skön Elimia bodde, torde väl luften vara af en mera kylande art, än uti det land der prins Calaf suckade, — ty man hörde aldrig att de afskedade älskarne gjorde slut på sina dagar; man såg dem knappast förlora aptiten, ja man vet till och med några, som (skulle man väl kunna tro de?) bytte om älskarinna, liknöjdt som man byter om strumpor.

Den förste, som anmälte sig såsom pretendent till skön Elimias hjerta, befanns af henne vara för sentimental, — emedan han ryste för brottet att döda en mygga, och suckade öfver de oskyldiga kycklingarnes öde, hvilka vid middagsbordet figurerade som stekar, och utgjorde för öfrigt hans älskarinnas favoriträtt. Förenad med honom, ansåg hon sig böra komma i fara att svälta ihjäl af bara blancmangé och grönsaks-föda. Den andre undvek ej att trampa på myrorne, älskade fiske och jagt, — ansågs genast för att vara grym och hårdhjärtad; — hellre, långt heldre, ville hon ha till man en hare än en jägare! En

hare kom, rädd i blick, darrande på knäna; stammande sin suckan, sin önskan och sin misströstan. «Stackars liten, blef svaret, gå och göm dig, du skulle eljest bli ett lätt rof för det första rofdjur, som fann dig på sin väg.» Haren hoppade bort. Lejon-mannen steg fram, med stolta friare-ord. Nu kände den sköna stor rädsla att bli uppäten själf, och hon gömde sig till dess den mäktige gått förbi. Detta var den fjerde. Den femte — munter och glad, — ansågs för lättsinnig, den sjette troddes ha fallenhet för att bli spelare, den sjunde i anseende till några finnar på näsan, — böjelse för starka drycker. Den åttonde såg ut som om han kunde ha elakt lynne, den nionde tycktes vara en egoist, — den tionde sade i hvar frase «ta mig fan!» Med honom var det ej godt, att våga sig ut i lifvet! Den elfte såg för mycket på sina händer och fötter, och var således en narr. Den tolfte kom. Han var god, ädel, manlig, vacker; han syntes älska upprigtigt, han förde sin talan väl; man var i största bryderi hvad man hos honom skulle finna för fel. Han syntes älska sannt, men kanske syntes han blott, eller om han älskade, kanske var det mera den

vanskliga förgängliga kroppen, än den odödliga själen; gubevars hvilken svår synd! Om så förhöll sig . . . så; men älskaren svor att det var själen, just sjelfva själen, som han tillbad, och i en lycklig stund bestormade han så mäktigt den skönas redan eftergifvande hjerta, att slutligen hennes darrande läppar rörde sig på ett sätt, som han ansåg böra bilda porten, genom hvilken det capitulerande ja skulle utgå. Han tog det för gifvet, ansåg ordet för sagdt, föll på knä, kyste på hand och på mun, och skön Elimia, färdig att falla omkull af förvåning och häpenhet, fann sig, hon viste ej huru, — förlofvad!

Bröllopet utsattes af hennes far och fästman till en kort tid derefter. Elimia sade icke ja dertill men sade ej heller nej, och hennes fästman tänkte: «den som tiger, samtycker.» Under det denna tid skred förbi, räknade skön Elimia, «nu äro blott 14, nu blott 12, nådiga himmel, nu blott 10, och herre gud nu blott 8 dagar qvar!» Nu bemäktigade sig hennes själ en allt större ångest och förskräckelse. Inbillningar och spöklika föreställningar, talrika; som de gräshoppor, hvilka öfversvämmade

Egypten, inkräktade hennes eljest så ljusa och lugna sinne, och frambringade der oreda och mörker. Nu ville hon skjuta opp, att icke säga slå opp, sin förening med den ädle Almanzor, som visserligen, sade hon, hade många flera fel än man hade trott, och ett ofantligt stort deruti att han så väl förstod att dölja dem. Fullkomlighet var icke menniskonaturens lott, och den som syntes vara mest felfri, var det kanske i sjelfva verket minst. Dessutom trodde hon att deras karakter på intet vis harmonierade; vidare var han för ung, hon för gammal m. m. m. m., och summan och slutet af allt var, att hon skulle blifva olycklig för hela sin lifstid.

En mycket god vän till Elimia hade största lust i verlden att bryta nacken af Fée Prudentia, hvars olyckliga gåfva gjorde att Elimia från sig aflägsnade den sällhet, som väntade henne i föreningen med en man, som på allt vis tycktes vara skapad enkom för henne, och som var henne på det ömmaste tillgifven.

Nu ser jag huru du blir otålig, Beata, och frågar: «hvad är summan och slutet af allt det här och hvad skall det vara till?» Allt detta min

goda vän, skall tjena, först och främst i egenkap af en liten middagssup som retar aptiten på sjelfva middagsmåltiden, sedan att visa dig hvilken underbar trolleri-förmåga blifvit i hast tilldelad den lilla Julie. Ty med några drag af min penna förvandlar jag alla mina omnämnda personnager, gör förr till nu och sagan till sanning.

Almanzor blir då den unga älskvärda Algernon S * * * och hans fästmö skön Elimia, min syster Emilia H * * * som så bitterligen allt emellanåt ångrar sitt gifna ja. Fée Prudentia åter får undergå en större förvandling, och är ej annat än vankelmodet och obeslutsamheten, som så starkt bemäktigat sig Emilias hjerta, då fråga är om att besluta sig till att inträda i det heliga ägtenskapsståndet. Skulle man ej från flera håll nu skjuta henne framåt, så skulle hon gå som kräftorne — baklänges. Nu sitter denna Emilia, som jag så innerligt älskar, och som gör mig så ofta otålig, i soffhörnet midt emot mig, är blek och rödögd, tänker på sin bröllopsdag — och har vapörer! Skall man skratta eller gråta deråt? Jag gör

båda delarne emellanåt, och narrar Emilia att göra så med.

Det enda man kan nu göra för att hindra stackars Emilia att fundera och grubbla, oroa och gräma sig för ingenting, är att låta allt gå huller om buller med ifver och brådska omkring henne ända fram till bröllopsdagen, — och göra henne yr i hufvudet, om möjligt. Jag vet att pappa aldrig skulle tåla att någon af oss ryggade ett gifvet löfte. Emilia vet det äfven, och jag tror att detta just gör henne så modfälld emellanåt. Och likväl älskar hon Algernon, ja beundrar honom ibland, — men skulle ändå, om hon tordes, ännu gifva honom nej! Säg mig huru skall man förklara allt detta, — huru rimmar det sig? Men då hennes öde engång blir oföränderligen bestämdt, vet jag att allt blir bra, och det roliga af saken är, att Emilia tror det äfven. Emellertid skall i nästa vecka allt vara i ordning. Om söndag, således i öfvermorgon åtta dagar till, är den förskräckliga bröllopsdagen. Emilia skall vigas hemma, och blott några få släktingar skola bli bjudna. Emilia önskar det så, och man gör henne nu till viljes i allt hvad

hon begär, som blott är rimligt. Hon säger att man gör så med alla arma offer. Komik idé! Du ser, bästa Beata, huru nödvändig din närvaro här vore för oss. I sanning vi behöfva på allt vis dina råd och din hjälp. Packa derföre genast i dina saker, och res hit det fortaste du kan.

Om måndag kommer Algernon till Stockholm, och med honom äfven min fästman. Jag har ej varit så kinkig, så rädd, som Emilia, och ändå ej valt sämre. Min Arvid är en Adonis och har ett hjerta, som är värdt guld. Pappa håller mycket af honom, och detta är för mig det viktigaste. Min goda, min vördade, min älskade Pappa! Jag hade så fullt och fast beslutit att aldrig öfvergifva honom och Mamma. Jag begriper ej huru jag ändå kunnat besluta mig att bli fästmö men min Arvid var oemotståndlig. Pappa har ändå Helène kvar, som aldrig gifter sig; och Helène är värd tre sådana Julier som jag. Pappa var i början mycket emot mitt giftermål, och hade många invändningar, det var nära att gå alldeles omkull; . . . men jag kastade mig på knä och gret, och Arvids far (Pappas ungdomsvän) höll så vackra tal,

och Arvid sjelf såg så hängfärdig ut, att pappa slutligen bevecktes och sade: «Nå de må då ha hvarann!» Och Arvid och jag jubilerade som två lärkor. Du skall få se honom; han har mörka mustacher och pipskägg, blå stora ögon, den vackraste men du skall få se, . . . du skall få se! Han har den vackraste son de voix i verlden, och Emilia må säga hvad hon vill, det är med ett verkligt behag, som han säger, ta mig tusan! Det låter besynnerligt, tycker du kanske, — men du skall få se, du skall få höra! Kom, kom! och omfamna senast i öfvermorgon afton.

Din

Vän

Julie H. .

P. S. Tag med dig, jag ber, af de sköna limporne, som du vet att pappa och Mamma tycka så mycket om, af Ostarne åt Carl och Helena och litet pepparkakor åt mig. Du har ju alltid sådana i förråd. Emilia, stackars Emilia, stackars Emilia! tänker jag, lär få nog att göra med att svälja ned sina vapörer. Du kan ej föreställa dig huru rädd jag är, att hon af bara oro och grämelse skall bli blek och ful till dess Algernon kommer. Emilia tror

jag, nästan önskar det, förmodeligen för att pröfva hans kärlek till hennes odödliga själ. Jag tror verkligen att hon skulle fordra af honom att älska henne lika, om hon blefve förvandlad till mullvada. Jag är verkligen bekymrad. Emilia är så föränderlig till sitt utseende, och är icke samma menniska då hon är ledsen och orolig, som då hon är lugn och glad.

Farväl ännu engång.

P. S. Vet du hvem som skall viga Emilia? Jo Professor L . . . som ser så grufligt allvarsam ut, som har en skef fot, ett rödt öga och två vårtor på näsan. Han har nyligen tillträdt pastoratet. Pappa har mycken aktning och vänskap för honom. Hvad mig angår, skulle jag just icke stort tycka om att viga af en surögd prest. Men jag gifter mig ej förrän efter ett par år eller kanske i höst, således är det ej stort värdt att tänka derpå nu.

Så när hade jag glömt hela famillens otaliga helsningar till dig.

Jag följde genast Julies kallelse och ankom, som man redan sett, en afton i slutet af Februari månad till Öfverste H. . . . s.

Det återstår ännu några ord att säga om denna aftons tilldragelser, och jag knyter åter vid denna min berättelses tråd. Den blinda, som länge sutit stum och stilla, sade på engång med en slags häftighet:

«Jag skulle vilja sjunga.» Helene steg genast upp, förde henne till Pianot, och satte sig för att accompagnera. Den blinda förblef stående. Helene frågade hvad hon ville sjunga «Ariadne à Naxos» var det korta bestämda svaret. De började. Jag fann i förstone sångerskans röst ej behaglig; den var stark, djup, nästan hemsk, men ju uppmärksammare man lyssnade, ju mer man gaf akt på den känsla som talade genom den, och som den med förtrollande sanning uppenbarade, ju mer hänfördes man; . . . man ryste ofrivilligt, man kände sitt hjerta klappa, i sympathie med Ariadne, då hon genomträngd af en stigande ångest söker sin älskare, och fattar beslutet att uppstiga på en klippa för att derifrån lättare kunna upptäcka honom. Accompagnementet uttrycker här mästertligt hennes stigande; man tycker sig se huru hon skyndar flämtande och aningsfull. Ändteligen har hon nått spetsen, hennes blick sväfvat öfver hafvet och blir varse-

det hvita, allt mer försvinnande seglet. Den blinda följde Ariadne med hela sin själ, och man skulle ha kunnat tro af det spända i hennes blickar, att de sågo något annat än — mörkret allena. Tårar trängde ovillkorligt fram i allas ögon, då hon med ett sönderslitande uttryck af kärlek och smärta i röst och anlete, med Ariadne utropade «Teseo, Teseo!» Vid högsta punkten af hennes inspiration och af vår förtjusning, steg Öfversten hastigt upp, gick fram till Pianot tog sångerskan vid handen, förde henne derifrån utan att säga ett enda ord, och satte henne åter i soffan, der han äfven satte sig vid hennes sida. Jag märkte att hon häftigt drog sin hand ur hans. Hon var dödsblek och utom sig. Ingen, utom jag, tycktes vara förvånad öfver detta uppträde. Man började ett likgiltigt samtal, hvaruti alla deltog, utom den blinda. Efter en stund sade Öfversten till henne «du behöfver hvila» steg i detsamma upp och ledde henne ur rummet, sedan hon stumt, men med en slags högtidlighet böjt sitt hufvud till afskedshelsing för de kvarblifvande. I begrepp att gå ut, ropade Öfversten, «Helena! och Helena följde dem.

Snart derefter gick jag upp på mitt rum för att njuta hvilan. Den blindas bild, som o-upphörligt sväfvade framför mig, hindrade mig länge derifrån; jag hörde hennes genomträngande röst, såg hennes uttrycksfulla ansigte, och kunde ej afhålla mig från att söka gissa till naturen af de känslor, som skakade hennes själ.

Jag sof ej ännu, då Emilia och Julie sakta smögo sig in i deras rum, som låg bredvid mitt. Dörren emellan stod öppen, och jag hörde de båda systrarnes halfhöga conversation. Julie sade med någon förtrytelse, «du gäspar, du suckar, och likväl kommer Algernon i morgon! Emilia, du har ej mera känsla än en papp-ask!»

Emilia. Huru vet du om det icke är i sympathie med Algernon, som kanske just nu gör alldeles detsamma?

Julie. Det gör han icke, det är jag viss på. Snarare tror jag att han knappast vet på hvilken fot han skall stå, af bara otålig glädje, att få se dig så snart.

Emilia. Dömmar du det af hans sista bref?

Julie. Det var ju skrifvet så i hast. Man är ej alltid lika väl disponerad, att skriva, kanske hade han stark hufvudverk . . . eller stark snufva, . . . eller hade en förkylning.

Emilia. Allt hvad du behagar, men intet kan ursäktas det kalla meningslösa slutet af brefvet.

Julie. Jag försäkrar dig, Emilia, att der står «med den ömmaste tillgifvenhet.»

Emilia. Och jag är viss på att der står helt torrt och kallt, «med aktning och tillgifvenhet framhärdat,» m. m. Alldeles så, som man till en likgiltig person skrifver, med estimate tecknar o. s. v., ty den fattiga aktningen skall alltid skyldra, der andra varmare känslor saknas. Hvar är min nattmössa? — ah se der. Hå hå! hå hå! Du, Julie, ser allting rosenfärgadt!

Julie. Jag ser att en älskare får akta sig att tala om aktning. . . . Men jag är viss på att Algernon ej skrifvit det förskräckliga ordet, utan begagnat ett varmare, innerligare. Söta

Emilia, hämta hit brefvet. Du skall få se att du gjort honom orätt.

Emilia. För att göra dig till viljes, skall jag taga hit brefvet. Vi skola få se att jag har rätt!

Julie. Och vi skola få se att jag har rätt!

Emilia hämtade brefvet. Båda systrarne närmade sig till ljuset dermed. Julie ville putsa ljuset, och, vare sig af våda eller vilja, släckte ut det. Allt förblef en stund likaså tyst som mörkt, till dess Emilias hjertliga skratt lät höra sig. Julie instämde, och jag kunde ej hålla mig ifrån att göra trio med dem. Under letande och ramlade mellan stolar och bord, funno systrarne ändteligen sina sängar, och ropade skrattande till mig «god natt, god natt!»

Dagen efter min ankomst, var i huset en så kallad stökdag; en dag, som då och då inträffar i alla väl ordnade hus, och som kan liknas vid en ovädersdag i naturen, efter hvilken stormar och regnskurar allt kommer fram i förnyad klarhet, ordning och friskhet.

Man skurade, vädrade, dammade, putsade i alla vrår. Hennes Nåd, som ville vaka själf

öfver allting, gick oupphörligt in och ut genom alla dörrar, och lemnade, som oftast, alla öppna, hvilket åstadkom ett förskräckligt drag. För att frälsa mig från öronfluss och tandverk, flydde jag undan från rum till rum, och fann slutligen i Helenas, en trappa högre upp, en stormfri hamn. Detta lilla rum syntes mig det treffligaste och gladaste i hela huset. Det hade fönster åt solsidan, väggarne voro prydda med taflor, för det mesta föreställande behagliga landskap. Bland dessa utmärkte sig tvenne af Fahlkrantz, uti hvilka denna store konstnärs pensel framtröllat det förtjusande lugn, som en skön sommaraftron utbreder öfver naturen, och som så mäktigt meddelar sig människans hjerta. Det öga, som uppmärksamt fäste sig på dessa taflor, uttryckte snart något ljust, vemodigt och svärmande, och detta var den säkraste borgen för deras sanningsfulla skönhet.

Möblerna i rummet voro vackra och bekväma. Ett piano, ett väl uppfyllt bokskåp, en pupitre för målning, visade att, inom denna lilla trånga krets, ej saknades något af det, som kan göra alla den yttre världens nöjen umbärliga, och uppfylla dagens stunder på det mest angenäma sätt.

Stora praktfulla Geranier stodo i fönstren, och väckte genom deras friska grönska angenäma tankar på våren, under det de afbröto, delade och mildrade de inträngande solstrålarne, hvilka denna dag lyste i hela den klarhet, som de vanligen hysa under en skarp vinterfrost. En vacker matta betäckte golvet, som syntes vara besatt med blommor.

Helena sydde, sittande i soffan. På sybordet framför henne — låg Nya Testamentet.

Hon emottog mig med ett leende, uttrycksfullt af hjertats lugn och tillfredsställelse. Jag satte mig till arbete jemte henne, och kände mig särdeles glad och treflig till mods. Vi sydde på Emilias Brudklädning.

«Du betraktar mitt rum?» sade Helena derunder, leende till mig i det hennes ögon följde minas riktning. «Ja, svarade jag, dina systrars rum äro vackra och trefliga; men man måste tillstå att de ej kunna jämföras med detta.» — «Det har varit min fars vilja att Helena skulle vara det enda bortskämda barnet i huset.» Hon fortfor, med tårar i ögonen: «Min goda pappa har velat, att aldrig skulle

sakna de nöjen och njutningar, som blifvit mina vackra och friska systrars lott, och från hvilka jag, genom min lyten och min sjuklighet, blifvit utestängd. Derföre har han lärt mig njuta de vida rikare, som de sköna konsternas kännedom och öfning tillbjuder den som omfattar dem med ett varmt och öppet sinne. Derföre odlar han och stärker mitt förstånd, genom ordningsfulla och ingenting mindre än ytliga studier, dem han sjelf leder. Derföre har han i denna lilla vrå, uti hvilken jag tillbringar största delen af mitt lif, samlat så mycket behagligt och skönt för ögat, för känslan och tanken. Dock, hvad som är mer än allt detta, är den innerliga Faderkärlek med hvilken han omfattar och omgifver mig, och det säkert blott för att hindra mig att någonsin bittert känna saknaden af den kärlek, som naturen förbjudit mig att njuta. Han har fullkomligt lyckats, och jag har ingen annan önskan än den, att lefva för honom, för min mor, mina syskon — och min Gud.

Vi tego en stund, och i mitt hjerta tillbad jag denna Far, som så förstod att vårda

deras sällhet, hvilka han gifvit lifvet. Helena fortfor. «Då mamma med mina systrar äro på baler eller i sällskaper, tillbringar han sin tid för det mesta hos mig; jag läser för honom, spelar för honom, och han låter mig af obeskriflig godhet tro, att jag bidrager väsendtligt att förljufva hans lif. Denna tanke gör mig så lycklig. Det är en skön, en afundsvärd lott, att kunna vara något för den, som är en välsignelse för allt hvad som omger honom!»

«O! tänkte jag, och tilltalade i tanken Famillefäderne på jorden, hvarföre likna så få af er denna far? Hemmets konungar . . . huru mycken sällhet kunden J ej sprida omkring er, huru tillbedde kunden J ej vara!»

Vi talade sedan om Emilia.

«Det är besynnerligt, sade Helena, att en person, som vanligtvis är så lugn, så klar i sitt omdöme, så besluten, så reel med ett ord, skall blott i en enda punkt vara sig alldeles olika. Besluten att gifta sig, emedan hon anser ett lyckligt ägtenskap för det sällaste af alla tillstånd på jorden, har Emilia haft den

största svårighet att engång allvarsamt decidera sig dertill. Tvenne hennes ungdomsvänners ganska olyckliga giften ha ingifvit henne en slags panisk förskräckelse, och hon fruktar så mycket att bli olycklig i sitt giftermål, att hon aldrig skulle ha mod att våga bli lycklig, om icke andra handlade för henne. Hon är nu stundom halfsjuk af ångest deröfver, att hennes förening är så nära för handen med Algernon S . . . för hvilken hon likväl har en verklig tillgifvenhet, och med hvilken, vi alla äro öfvertygade att hon skall bli fullkomligt lycklig. Hon har mellanskof af lugn, och under ett af dessa såg du henne i går aftons. Jag fruktar likväl att det snart gått öfver, och väntar till och med att se hennes oro och osäkerhet tilltaga i proportion, som den afgörande stunden nalkas närmare, hvilken, som jag är öfvertygad om, skall fullkomligt göra slut derpå; ty då engång något är oåterkalleligen bestämdt, underkastar sig Emilia det lugnt, och söker det bästa i allt. Nödvändigt blir, att ända till bröllopsdagen på allt möjligt sätt söka förströ henne, och hindra henne från att sysselsätta sig med fåfänga grubblerier. Vi ha hvar och en tagit vår särskilda röle i den lilla comedien, som vi måste spela

för och med vår goda syster. Pappa tänker föra henne flitigt ut att promenera, mamma skall rådgöra med henne öfver allting, som ännu återstår att ställa i ordning innan brölloppet. Julie ämnar på ett eller annat vis aldrig lemna henne i ro. Bror Carl skall som oftast inleda henne i disput öfver Napoleon, som han sätter under Carl den Tolfte, hvilket hon ej kan fördraga, och detta är det enda ämne, uti hvilket jag hört min stilla goda syster disputerat med hetta. Jag åter skall mycket sysselsätta henne med sin toilette. Mina små bröder veta längesedan, lärda af naturen, sina roller utantill, hvilka bestå uti att kälta oupphörligt, på att få än ett, än ett annat. Hitintills ha vi alla delat omsorgen att tillfredsställa dem, nu måste den hvila ensamt på henne. Du, goda Beata, skall få det uppdraget, att, vid lämpliga tillfällen, och på ett skickligt sätt, smyga fram loford öfver Algernon, hvilka du ej kommer att finna svårt att tilldela honom. Emilia anser oss alla vara partiska för honom, du kan ej vara misstänkt, och ditt beröm skall verka desto bättre.»

Jag var ganska nöjd med mitt uppdrag. Det är alltid roligt, att berömma folk, då man kan göra det med godt samvete.

Sedan vi talat länge om Emilia och hennes älskare, deras etablissement o. s. v., förde jag samtalen på den blinda, och sökte erfara något närmare om henne.

Helena undvek detta ämne och sade blott: «Elisabeth är sedan ett år hos oss. Vi hålla ömt af henne, och hoppas att med tiden vinna hennes förtroende och kunna bidraga att göra henne lyckligare.»

Helena föreslog mig derefter att helsa på henne. «Jag går vanligtvis, sade hon, alla förmiddagar in till henne, och har i dag ej varit der ännu. Jag skulle egna henne mycket af min tid, om hon ej bäst tyckte om att vara ensam.»

Vi följdes åt till den blindas rum.

Hon satt klädd på sin säng och sjöng sagta för sig.

«O huru mycket har hon ej lidit! Hon är en lefvande bild af smärtan!» tänkte jag, i det jag nu på nära håll och vid dagsljuset betraktande detta bleka sköna ansigte, uti hvilket tydligt skönjdes spåren af hårda, ännu ej utkämpade strider, och af en smärta för djup, för bitter för att kunna haft tårar.

En ung flicka, hvars rosenröda kinder och glädtiga utseende bildade en skarp contrast med den arma lidandes, satt i ett hörn af rummet och stickade. Hon var der för att uppassa den blinda. Med en rörande hjertlighet i ord och röst tilltalade Helena Elisabeth; hon svarade fåordigt och kallt! Det tycktes mig som skulle hon, sedan vi inkommit, bemöda sig, att småningom antaga det kalla och liflösa uttryck, som jag fann hos henne den föregående aftonen. Samtalet fortsattes endast mellan Helena och mig, under det den blinda tigande sysselsatte sig med att kring sina utmärkt sköna händer, linda och vrida en svart silkes-snodd. På engång sade hon St! St! och en blek rodnad flammade upp på hennes kind, hennes bröst häfde sig högre. Vi tego och lyssnade; först efter några sekunders förlopp hörde

vi det dofva ljudet af steg, som långsamt nalkades. «Det är han! sade den blinda, liksom för sig. Jag såg frågande på Helena, Helena såg till marken. Öfversten kom in. Den blinda steg upp och blef stående statylikt stilla, dock tyckte jag mig märka hos henne en lätt darrning. Öfversten tilltalade henne med sitt vanliga lugn, likväl, som jag tyckte, ej med vanlig godhet, och sade att han kom för att hemta henne, emedan han ville med henne och Emilia göra en promenad i vagn. «Luften, tillade han, är frisk och klar, den skall göra dig godt.»

«Mig godt?» sade hon med ett bittert småleende, men utan att akta derpå bad Öfversten Helena hjälpa henne att kläda sig. Den blinda satte sig ej deremot, lät tigande kläda sig, tackade ingen, och gick ut, ledd af Öfversten.

«Arma Elisabeth!» sade, med en medlidssam suck, Helena sedan hon var borta. Jag hade väl ej nyckeln till denna gåtlika varelses inre, men hade sett nog för att äfven hjertligt sucka. «Arma Elisabeth!»

Vi återgingo till vårt arbete, som fortsattes under angenäma samtal till emot middagen.

Jag gick då in till Emilia, som var återkommen från promenaden, och fann henne i strid med Julie, som sökte med en riktig ångest, att rycka till sig en klädning, som Emilia tycktes vilja sätta på sig. Emilia skrattade hjertligt, Julie åter såg ut att vilja gråta.

«Hjelp! Beata, hjälp!» ropade hon. «Har man någonsin sett och hört något sådant? Hör Beata! Just derföre att Emilia väntar Algernon hit i dag, vill hon taga på sig sin fulaste klädning, . . . ja, en klädning, som så misskläder henne, att hon med den icke är sig lik! Och icke nog dermed, hon vill ännu ta ett skärp, som är tjockt, som en lina; och en kam vill hon sätta i håret, som salig Medusa säkert lemnat bland sin qvarlåtenskap, så förskräcklig är den! Nu strider jag och arbetar sedan en qvart timma mot denna olyckliga toilette, . . . men förgäflves!» — «Om i Algernons ögon, sade Emilia med en värdig hållning och mine, blott en klädning eller en kam

kan bidraga att göra mig behaglig eller obehaglig, så.»

«Se der ha vi det!» utropade tröstlös Julie; «nu äro vi komna till pröfningarne, och jag vet rätt nu ej huru ful och hisklig hon icke är i stånd att göra sig, för att pröfva om Algernon i heroisk trohet skall öfvergå alla de mest beryktade roman-hjeltar. Jag ber dig, för guds skull, klipp bara icke af dig öronen eller näsan!» Emilia skrattade. «Och du skulle så lätt kunna vara så vacker och så älskvärd!» fortfor Julie, innerligt bedjande, i det hon sökte bemäktiga sig den olyckliga klädningen och kammen. «Jag har föresatt mig att vara så klädd, i dag svarade allvarsamt Emilia, jag har mina skäl dertill, och om jag väcker din och Algernons afsky — så får jag underkasta mig mitt öde.» — «Emilia skall nog bli vacker ändå, sade jag till Julie för att söka trösta henne, gå nu du och kläd dig till middagen. Tänk på, att du äfven har en fästman att behaga.» — «Åh, sade Julie, med honom är detta ej svårt, om jag klär mig i en säck, och sätter en kruka på hufvudet, så finner han att det klär mig förträffligt.»

«Du tror således, återtog Emilia, att Algeron ej har för mig samma ögon som Arvid för dig?»

Julie såg litet häpen ut.

«Gå nu, gå, afbröt jag dem, vi skola aldrig bli färdiga, gå Julie, jag skall hjälpa Emilia, och jag slår vad att hon skall bli vacker emot sin vilja.» Julie gick ändtligen till Helena, som alla dagar kammade och slätade hennes utmärkt sköna hår.

Ensam med Emilia, och medan jag hjälpte med den i sanning fatala gråbruna klädningen, sade jag henne några, i mitt tycke, förståndiga ord öfver hennes sinnesställning och uppförande. Hon svarade mig. «Jag medger att jag ej är som jag borde vara, . . . jag önskade kunna vara annorlunda, men jag känner mig så litet lugn, och så litet lycklig, att jag stundom ej rår mig sjelf. Jag står nu i begrepp att sluta en förbindelse, som tör hända det varit bättre för mig att aldrig ingå; och om under den tid, som ännu dessförinnan återstår mig, jag blir öfvertygad om att min fruktan är grundad, skall intet i världen hindra mig

ifrån att upphäfva denna förbindelse, och derigenom undvika att bli olycklig för hela min lifstid. Ty om det är sant, att man i ett lyckligt ägtenskap finner en himmel, så är det lika visst att man uti ett olyckligt har ett helfvete.»

«Om du ej älskar Herr S * * *, sade jag, förundrar det mig verkligen att du låtit saken gå så långt.»

«Ej älskar? återtog med största förvåning Emilia, visserligen älskar jag honom, och deri ligger just största olyckan, min kärlek förblindar mig i anseende till hans fel.»

«Det skulle ingen kunna förmoda af hvad du nyss sade, svarade jag leende.»

«Ack jo! ack jo! sade Emilia, så är det likväl, några äro dock så påtagliga, att man ej kan vara blind för dem; till exempel, — han är för ung!»

«Huru ovärdigt! sade jag skrattande, det var verkligen nedrigt af honom!»

«Ja du kan skratta, du! För mig är det verkligen icke roligt. Jag vill ej säga precisat

att det är hans fel, men det är likafullt ett fel hos honom, vis å vis mig. Jag är tjugussex år gammal, och således ganska nära afskedet från min ungdomstid, han är blott två år äldre, och följaktligen såsom karl ännu ganska ung. Jag blir en vördig matrona, då han ännu är en ung man. Möjligtvis är han böjd för lättsinnighet, och går gerna ifrån sin gamla ledsamma hustru till. . . .»

«Åhå, åhå! afbröt jag, det var en nästan för långt förutseende försigtighet. Har du skäl att tro honom ha en lättsinnig karakter?»

«Just inga bestämda . . . men i detta så lättsinniga tidehvarf, äro trohet och beständighet så sällsynta dygder. Jag vet att jag ej är Algernons första tycke; hvem svarar mig för att jag skall bli hans sista? Jag skulle kunna fördraga allt snarare än min mans obeständighet . . . den tror jag mig ej kunna öfverleva. Jag har sagt det åt Algernon, . . . han har försäkrat mig men hvad försäkrar ej en älskare? . . . Dessutom, huru vet jag väl om han älskar mig med den äkta sanna

kärleken, som allena är stark och uthärdande? Han kan ha fattat för mig blott ett tycke, — och detta är en svag, lätt bristande tråd! Jag har äfven tänkt, (och det har ofta innerligt grämt mig,) att kanske min förmögenhet, eller den jag en dag anses kunna få, har inverkat. . . .»

«Nej nu går det för långt! sade jag. Du ser spöken på ljusa dagen. Huru kan du ens fatta sådana misstankar? Du har ju känt honom.»

«Blott i två års tid! afbröt Emilia, och nästan ifrån första stunden af vår bekantskap gjorde han mig sin cour, och visade mig naturligtvis blott sin älskvärda sida. . . . Och hvem kan väl se in i männernes hjertan? Se, Beata, jag kan ej säga, att jag känner den man med hvilken jag skall förena mitt öde. Och huru skulle jag väl kunnat lära känna honom? Då man allenast ser hvarann i det städade, bildade sällskapslifvet, uti hvilket nästan aldrig karaktererne ha tillfälle att utveckla sig, lär man känna af hvarannan endast det yttre

och det ytliga. En person kan vara ondsint, girig, böjd för elakt och knarrigt lynne, och hvad som är värre än allt detta, kan vara en människa utan all religion, och likväl kan man i sällskapskretsarne se honom i flera års tid, utan att ana det minsta af allt detta; isynnerhet får den minst veta något derom, som är föremålet, hvilket denna person söker behaga.»

Jag visste ej rätt hvad jag skulle säga; jag tyckte att denna beskrifning var sann, och Emilias fruktan ej ogrundad. Hon fortfor:

«Ja, om man hade känt och sett hvarann i tio års tid, om i synnerhet man hade rest tillsammans, — ty på resor är man ej så på sin vakt, och visar merendels sin naturliga karakter och sitt lynne . . . då kunde man något så nära veta hvar man vore hemma.»

«Denna method, sade jag, torde vara nog långsam, och nog besvärlig, ehuru förträfflig den må befinnas, och kunde på sin höjd passa för älskare under korstågens tid. I våra dagar promenerar man på drottninggatan, och reser som längst fram till Norrtull. Mer kan man

ej begära. Under denna vandring ser man världen, blir sedd af den, man helsas och helsar, man talar, man skämtar och skrattar, och finner hvarann så hyggliga, att man efter den lilla resans slut, ej känner någon tvekan, att tillsammans företaga den stora resan genom lifvet. Men för att nu tala allvarsamt: Har du aldrig talat öppet med Algernon öfver de ämnen, uti hvilka du anser så viktigt att känna hans tänkesätt.»

«Jo flera gånger, svarade Emilia, i synnerhet sedan vi blifvit förlofvade, och jag har alltid funnit eller trott mig finna hos honom de tänkesätt och känslor som jag önskat; men ack! Jag kan så lätt ha låtit förblinda mig, derföre att jag hemligen önskat det. Möjligtvis kan äfven Algernon i sin ifver, att behaga mig, ha förvillat sig öfver sig sjelf. Jag har föresatt mig, att använda all min uppmärksamhet på att utforska verkligheten och sanningen, under den korta tid, som ännu återstår mig af min frihet, och skall ej, om jag kan hjälpa det, genom sjelfvillig blindhet, göra honom och mig olyckliga. Låt vara att han äfven vore förträfflig, så kunde likväl han ej passa för mig, jag ej för honom, våra lyn-

nen och karakterer kunna i grunden alldeles disharmoniera.»

Under alla dessa bedröfliga suppositioner hade Emilia blifvit klädd, och man måste tillstå att hennes kostym ej klädde henne. Hon slutade samtalet med att säga.

«Jag önskar ibland, att jag redan vore gift, då slapp jag plåga mig med tanken, att jag skall gifta mig.»

«Osammanhängande människosinne!» tänkte jag.

Vid middagen blef Emilias toilette allmänt blandrad, särdeles af Cornetten. Julie teg, men talade med ögonen. Öfversten ensam såde intet, men betraktade Emilia med en litet sarkastisk mine, som lät henne rodna.

Efter middagen sade Julie till Emilie:

«Söta Emilia, jag mente icke, att ju ej Algernon skulle finna dig lika älskvärd, om du än vore klädd i säck och aska; jag ville blott säga att det vore orätt, om en fästmö icke ville behaga sin fästman på allt vis, jag mente

att det vore rätt . . . att det vore orätt . . . att det vore. . . .

Här förlorade Julie tråden af sin demonstration, och blef nästan lika brydd som en viss Borgmästare, stadd i samma predikament. Emilia tryckte vänligt hennes hand, och sade: «du har själf, och det ganska lyckligt, följt din princip, ty jag har knappast sett dig bättre klädd, och öfver hufvud täckare än i dag, och säkert skall Arvid finna det som jag.»

Julie rodnade, med mera förnöjelse öfver dessa systemns ord, än hon skulle känt för en compliment af sin fästman.

Mot aftonen var stöket inom huset slutadt, allt återkom i sin förra trefliga ordning, och Hennes Nåd kom äfven till ro.

Vid thétiden anlände Algernon och Löjtnant Arvid. Emilia, och Julie rodnade, som Juni-rosor; den förra såg ned, den sednare upp.

Algernon visade en så liflig glädje öfver att återse Emilia, var så sysselsatt med henne allena, gjorde så litet afseende på toiletten,

den han ej bevärdigade med en blick, men så synbart förtjust, så lycklig och så älskvärd, att småningom glädjen, som strålade ur hans ögon, tände en sympatetisk glans i Emilias, och oaktadt klädning, skärp och kam, var hon under denna afton så täck och intagande, att Julie förlät toaletten.

Löjtnant Arvid var ej mindre nöjd bredvid sin lilla älskvärda fästmö, ehuru det ej tycktes vara hans sak, att yttra det såsom Algernon, i lifliga och väl valda uttryck. Vältaligheten är icke allom gifven, och hvar och en har sitt sätt. Han drack thé, tre koppar, åt ett dussin skorpar, kysste som oftast sin fästmöns hand, och såg ganska lycklig ut. Jag hörde honom ett par gånger säga, «ta mej tusan!» och fann att en vacker mun, och en behaglig son de voix, kunna mildra obehaget af fula ord. Löjtnant Arvid var i sanning en Adonis, N. B. en Adonis med mustacher.

Hans ansigte uttryckte godhet och ärlighet, . . . men (jag ber honom tusende gånger om förlåtelse) äfven någon enfald och sjelfkärlek. Hans vackra tjuguåriga hufvud tycktes ej härbergera många idéer.

Algernon hade ett utmärkt ädelt utseende, uti hvilket manlighet, godhet, och skarpsinnighet voro hufvuddragen. Han var lång, hade regelbundet vackra anletsdrag, och den mest behagliga, och otvungna hållning.

Huru, tänkte jag, kan Emilia fästa sin blick på detta ädla öppna anlete, och ej känna all sin fruktan, alla sina farhågor försvinna?

För denna afton försvunno de likväl, eller drogo sig tillbaka i själens dunklaste bakgrund. Hela familjen tycktes vara lycklig, och allt var glädje och lif.

Den blinda syntes ej denna afton i sällskapet.

Fem dagar före brölloppet.

Oaktadt den glädtighet, och den trefnad, hvarmed måndagen slutades, vaknade Emilia om tisdags morgonen, med detta utrop: «Ännu en dag mindre till den förfärliga dagen!»

Vackra presenter från Algernon ankommo på förmiddagen. Emilia tyckte ej om bruket, att en fästman ger sin älskarinna presenter.

«Det är en barbarisk sed, sade hon, den gör qvinnan till en handelsvara, som mannen likasom köper sig till. Det borde vara nog att veta denna sed vara antagen hos alla råa och vilda folkslag, för att förmå de civiliserade att aflägga den.»

Dessutom fann hon i somliga presenter, för litet afseende gjordt på nyttan, för mycket på luxen och det blott lysande.

«Måtte han blott ej vara slösare! sade hon suckande. Hvad han litet känner mig, om han tror, att juveler äro mig kärare, än några blommor, gifna af honom. Så mycket som jag älskar det behagliga och eleganta, så litet tycker jag om all ytlig prakt, allt grant och flärdfullt. Dessutom är det ej i våra omständigheter, som det kan passa.»

Emilias goda lynne var förbi; hon betraktade knappast presenterne, öfver hvilka Julie ej slutade att ropa «förtjusande! char-

mant!» Hon tog ej på hela förmiddagen papilotterne ur håret, och gick insvept i en stor shawl, som hängde snedt. Cornetten liknade henne vid en Hottentotska; och bad henne, ehuru omgifven af «råa och barbariska seder,» likväl ej tro sig böra bli en Vildinna. Då vi gingo ned för att äta middag, sade jag till henne, för att uppfylla min rôle af sannfärdig och skicklig berömmerska, huru ovanligt vacker och intagande jag fann Algernon. «Ja, svarade Emilia, han är ganska vacker, mycket vackrare som karl, än jag som fruntimmer, och det anser jag såsom en verklig olycka.»

«Se så! tänkte jag, nu har jag åter stött på en sandbank.» Emilia fortfor:

»Det är sällsynt att ej utmärkt vackert utseende inger dess ägare fåfänga; och det odrägligaste jag känner, är en karl förtjust i sin egen person. Vanligtvis anser han det vara hans mindre vackra hustrus första pligt, att hylla och tillbedja hans skönhet och älskvärdhet. Fåfängan förringar fruntimmerna, men förnedrar männen.»

«I mitt tycke är det yttre hos en man, af föga eller ingen betydighet för hans hustru.

Jag skulle kunna tillbedja en ädel Esop, det är jag viss på, och skulle välja honom tusende gånger framför en Adonis. En Narcissus, som tillber sin egen bild, se der hvad jag finner mest osmakligt.»

I det Emilia slutade dessa ord, öppnade hon dörren till Salonen. Algernon var ensam i rummet, och stod — framför spegeln! — betraktande sig, som det tycktes, med största uppmärksamhet. Man skulle sett huru Emilia rodnade! och med hvilken mine hon tog emot sin fästman, som å sin sida förbryllad af hennes förvirring, och förtretade utseende, kanske äfven litet flat öfver att bli ertappad i sin tête à tête med spegeln, förlorade alldeles contentencen. Det blef nu min sak att uppehålla conversationen med anmärkningar öfver väderleken, väglaget m. m.

Lyckligtvis inkommo nu efterhand de öfriga af famillen, hvilket gjorde en helsosam diversion.

Emilia fortfor att se mulen ut, och under det han blickade på henne, förmörkades

äfven småningom Algernons ansigte. Jag tyckte mig förmärka, att han han hade en vagel på venstra ögat, och fann det troligt att den föranledt hans tête à tête i spegeln; men Emilia ville icke se den. Flera småsaker bidrogo till att förvärra stämningen mellan de båda älskande. Algernon råkade tycka om saker, dem Emilia icke tyckte om, och Emilias favoritträtt lät han vid bordet gå sig förbi. Emilia fann säkert att de ej på mista vis sympatiserade. Algernon gjorde en sann men ej bitande anmärkning, och utan enskilt syftning, öfver nycker och deras obehag. Likväl hade det för denna gång kunnat vara osagdt. Emilia tog det åt sig, och antog en allt mera förnäm och värdig mine. Julie blef ängslig. Det vore mycket bättre, sade hon, att de skulle storträta med hvarann, än att sitta och tiga, och förargas invertes.

Cornett Carl gick till Emilia och sade, «min nådiga syster, jag ber dig, sitt icke der lik den Chinesiska muren, ogenomtränglig för alla de pilar, som Algernons förälskade ögon skjuta på dig. Var, om du kan, litet mindre is. Se på Algernon! gå till honom, och gif honom en kyss!» — Jo det var så likt; snarare

hade man kunnat vänta, att se den Chinesiska muren sätta sig i rörelse. Emilia såg ej en gång på Algernon, som tycktes oändeligen längta efter en återförsoning. Han föreslog, att de tillsammans skulle sjunga en nyligen utkommen Italiensk duett, förmodeligen i hopp, att harmoniens andar skulle förjaga alla fiendtliga och omilda, som stört friden mellan honom och hans älskarinna, och att duettens Cor mio, mio ben, skulle snart äfven tona i deras hjertans Duo. Fåfängt hopp! Emilia ursäktade sig med hufvudvärk. Hon hade det verkligen, och det i hög grad, som jag kunde se på hennes ögon. Hon brukade lätt kunna få det, då hon blef ledsen och oroad. Algernon trodde hufvudvärken diktad, och utan att bry sig om sin fästmö, som satt i ett soffhörn, lutande mot handen sitt plågade hufvud, tillkännagaf han, att han ärnade höra Mozarts Figaro på Operan, bugade sig hastigt för alla och gick.

Aftonen gick ganska trögt till slut. Ingen var vid godt, eller gladt mod. Alla sågo att Emilia led, derföre yttrade ingen något missnöje öfver hennes uppförande.

Öfversten allena låtsade ingenting märka, och lade lugnt sin patience.

Då vi åtskildes för aftonen, sade Cornetten sakta till mig: «Det här går rasande! I morgon måste alla distraktions-batterier gå löst.»

Onsdagen kom. Algernon infann sig tidigt på förmiddagen. Hans blick var så öm, hans röst så full af innerlighet då han talade till Emilia, att hon tinade upp, och tårar kommo i hennes ögon. Allt blef bra emellan de älskande, ingen visste huru eller hvarföre, icke engång de sjelfva.

Denna dag gick lugnt förbi, med undantag af tvenne förskräckelser, som Emilia hade, men dock öfverlefde. Den första inträffade på förmiddagen, då under ett samtal, som Algernon hade med Hennes Nåd, Emilia hörde yttranden af honom, som en minut öfvertygade henne, att han var ingenting mindre, än den största girigbuk på jorden. Hon fann lyckligtvis snart, att han blott hade citerat ord efter en Harpagon af sina bekanta, åt hvilka han sjelf sedan hjertligt skrattade. Emilia hemtade andan, och gjorde honom sällskap. Den andra inföll på aftonen, då under en allvar-

en sam conversation, som några af oss höllo, sittande vid ett fönster, i det klara månskenet, jag yttrade: «Det finnas likväl, ädla och goda människor, som äro mig nog olyckliga att ej tro på ett lif efter detta, på ett högre mål för vår varelse, — dessa äro att beklaga, — ej att klandra.» . . . Med ett obeskrifligt uttryck af ångest i sina vackra ögon, såg Emilia frågande på mig. Hennes tanke var: är det Algernon du vill ursäktas? Jag svarade henne i det jag ledde hennes uppmärksamhet på Algernon, som vid mina ord höjde en blick upp till den stjernbepryddade himmelen, och denna blick var uttrycksfull af ett skönt och fast hopp. Emilia såg då äfven upp, med tacksamhet, och då deras blickar möttes, strålade de af ömhet och glädje.

Denna dag var på vägen att slutas så väl! Ack, hvarföre skulle Algernon under aftonmåltiden få en billett; hvarföre skulle han under dess läsning bli förvirrad, och sedan förlora mycket af sin glädthet; hvarföre så hastigt och utan någon förklaring gå bort?

Ja hvarföre? — det visste ingen, men mången af oss hade för sitt lif gerna velat veta det.

«Det kan väl icke falla dig in, att tänka något ondt om Algernon, för billettens skuld?» sade Julie till Emilia, då de gingo till sängs.

«God natt, Julie!» svarade Emilia suckande.

Emilia hade ingen god natt.

Torsdag. Töcken och dimma omkring Emilia. Misslyckade försök å vår sida att skingra dem. Genast vid frukosten drog Cornetten fram med Napoleon, och Carl den Tolfte. Emilia orkade ej strida, Julie och Helena bemödade sig förgäfvast att muntra henne. Jag tordes i min röle ej säga ett enda ord. Billetten, billetten! låg i vägen för allt.

Kl. 12 kom Algernon. Han såg ganska upphettad ut, och något blixtrande ovanligt låg uti hans ögon. Emilia hade lofvat den föregående dagen, att nu med honom göra en promenad i öppen släda; han kom för att hemta henne. En vacker släda, betäckt med prydliga rensindar, stod vid porten. Emilia nekade kallt och bestämt att fara med. «Hvarföre?» frågade Algernon. «För billetten» borde

Emilia enligt sanningen ha svarat, men hon sade:

«Jag önskar att bli hemma.»

«Är du sjuk?»

«Nej.»

«Hvarföre vill du ej göra mig det nöjet att fara med mig, som du lofvat?»

Biljetten, biljetten! tänkte Emilia, men hon rodnade blott, och sade ännu engång:

«Jag önskar att bli hemma.»

Algernon blef ond, han rodnade häftigt och hans ögon flammande. Han gick ut i det han temmeligen hårdt stängde dörren efter sig.

Betjenten, som vid porten höll med slädan, hade emedlertid lemnat den. Hästen, skrämd af ett snöras, och lemnad på egen hand, ryckte till, stjelpste omkull en gumma, och skulle troligen ha skenat, om ej Algernon, som i det samma kom ned på torget, hade kastat sig framför den, och med kraftig arm fattat i tygeln. Sedan han stillat hästen, ro-

pade han en karl, åt hvilken han gaf den att hålla; och skyndade sjelf att resa upp gumman, som af förskräckelse ej vågat röra sig, men som till all lycka ej tycktes på minsta vis blivit skadad. Han talade en stund med henne och gaf henne penningar.

Åt sin betjent, som ändteligen kom, gaf han en örfil, kastade sig derefter i släden, tog sjelf tömmarne, och for som en ljungeld bort.

Blek, hade Emilia jemte mig från fönstret betraktat detta uppträde; men vid dess sednare afdelning utropade hon:

«Han är häftig, ondsint, rasande!» Och hon brast i tårar.

«Han har, sade jag, menskliga svagheter; och det är allt. Han kom hit i en upprörd och orolig sinnes-ställning; ditt nekande, att uppfylla ditt gifna löfte, och det utan att uppgifva ett enda skäl dertill, skulle naturligtvis göra honom uppbragt; hans betjents försummelse, hvilken så lätt kunnat föranleda en stor olycka, stegrade hans hetta, som likväl gjorde sig luft, blott genom en enda örfil, väl för-

tjent af den åt hvilken den gafs. Det är för mycket begärdt af en ung man, att han skall bibehålla sig fullkomligt kall och lugn, då tätt på hvarandra följande ledsamheter, bringa sinnet i gäsning. Det är nog, då man under sin hetta förblir så menskelig och god, som vi sågo nyss Algernon vara mot gumman. Jag tror för öfrigt, Emilia, att om du, i stället att uppreta Algernons sinne genom nycker och afvighet (förlåt mig de två vackra orden), ville för det goda, bruka det stora välde, som vi alla se att du har öfver honom, så skulle du aldrig få se honom ondsint och rasande, som du kallar det.

Jag var mycket nöjd med mitt lilla tal, sedan jag slutat det, och tänkte att det skulle göra en underbart kraftig verkan, — men Emilia teg och såg olycklig ut.

Algernon återkom ej till middagen.

Cornett Carl berättade på eftermiddagen, att han hört af en kamrat, det en duell ägt rum på förmiddagen samma dag. En af duel-

lanterne var Algernons bästa vän, och hade anlitat honom såsom sekundant. Han hade gjort det genom en biljet (sade Cornetten mycket uttryckligt), som aflemnades här i huset, der Algernon då befann sig, i gåraftens, kl. 9 och fyratiofem minuter. Algernon hade gjort allt möjligt för att förhindra duellen, — men förgäfvets. Parterne möttes, och Algernons vän sårade farligt sin motståndare. Närmare detaljer kände Cornetten icke.

Nu var allt förklaradt, och Algernons bild stod ljus för Emilia.

Algernon kom mot aftonen; han var alldeles lugn men allvarsam, och gick ej som vanligt att sätta sig bredvid sin lästmö. Emilia var ej glad, tycktes frukta att göra det första steget till försoning, och visade dock genom många små uppmärksamheter för Algernon, huru mycket hon önskade att blidka honom. Hon bjöd honom själf thé, frågade om han fann det nog sött, om hon fick slå i en kopp till m. m. Algernon förblef kall emot henne, tycktes ofta falla i djupa tankar, och glömma hvar han var. Emilia drog sig sårad tillbaka,

blef ganska nedslagen, satte sig på något afstånd alt sy, och såg på länge ej upp ifrån sitt arbete.

Cornett Carl sade till Helène och mig, «det här går just ej särdeles bra, — men hvad i all världen skall man göra för att få det bättre? Jag kan ej nu åter komma fram med Napoleon och Carl den Tofte, — jag höll mig ju framme med dem i förmiddags, och det lyckades dessutom då ej för väl. Man måste tillstå att Emilia ej är en aimabel fästmö. Blir hon ej annorlunda som hustru, så. . . . Borde icke hon nu gå till Algernon, och söka trösta och muntra honom. Se nu går hon — nej hon tog blott ett trånysta. Arma Algernon! Jag börjar tro att det är en riktig lycka för mig att vara så känslolös. De stackars älskarne slita värre ondt än grad-passerare. Vore jag fästman — Gud välsigna dig, lilla Claes! hvad är det nu du käxar på en skorpa? gå till Emilia, gå till Emilia, jag har inga skorpor! Ja, det kan göra hennes höghet godt att röra på sig litet.»

Cornetten såg ej huru ganska ödmjuk hennes höghet denna afton var i sitt hjertas grund,

och att Algernon nu var förnämsta skulden till det kalla förhållandet mellan dem.

Algernon och Emilia närmade sig ej hvarandra denna afton, och åtskildes kallt, — skenbart åtminstone.

Fredagen, på morgonen, beslöt Emilia att de skulle skiljas. Algernon var ädel, förträfflig — men han var för sträng, och han älskade henne ej; — det hade hon tydligen sett förledna aftonen; hon ville nu ha ett enskilt samtal med honom, m. m. Algernon kom. Han var mycket gladare än den föregående dagen, och tycktes önska att allt ledsamt måtte vara glömdt. Emilia var i början högtidlig, i tanken på sitt viktiga förehafvande, men Julie, Helène, Hennes Nåd, Cornett Carl och jag, rörde oss så omkring henne, att vi småningom drogo henne in i vår hvirfvel, och hindrade henne både från enskilda samtal och invertes grubblande. Man fick åter stundom höra hennes hjertliga skratt, och hennes tankfullhet öfvergick ej till svärmodighet.

På eftermiddagen denna dag underskrefs giftermåls-contractet.

Sjelfva Sir Charles Grandisons brud, den sköna Harriet Byron, släppte (säges det) pennan, som hon tagit för att underteckna sitt giftermåls-contract, och saknade styrka och sinnesnärvaroelse att underskrifva sitt öde. Millioner unga fästmör ha darrat i denna stund, och gjort som hon; hvad under var det väl att den fruktande och blyga Emilia var utom sig af förskräckelse! Pennan föll icke allenast ur hennes hand, men gjorde en stor bläckplump på det viktiga papperet, hvilket hon sjelf i denna stund ansåg för ett olycks-omen, och jag tvillar på att hon ännu skulle undertecknat, om ej Öfversten (alldeles som Sir Charles) tagit pennan, satt den mellan hennes orörliga fingrar, fattat och ledt hennes darrande hand.

Om aftonen då vi voro ensamma på våra rum, sade Emilia med en djup suck:

«Det måste väl då bli utaf! Det kan väl icke hjälpas mer, . . . och i öfvermorgon skall han föra mig bort ifrån allt hvad jag så innerligt älskar!»

«Man skulle kunna tro, sade Julie leende, men med tårar i ögonen, att det gällde att

resa till världens ända, och likväl komma endast några gator och torg, att skilja oss från dig, och vi kunna se hvarannan alla dagar.»

«Alla dagar ja! sade Emilia gråtande, men icke som nu, alla timmar!»

Lördagen, var Emilia god och öm mot alla, men nedslagen och orolig tycktes hon vilja undfly de tankar, som öfverallt förföljde henne.

Algernon blef med hvar stund allvarsammare, och betraktade sin fästmö med bekymrade och forskande blickar. Det såg ut liksom fruktade han att hon med sin hand ej gaf honom hela sitt hjerta. Likväl tycktes han vara rädd för all slags explication, och undvek att finna sig ensam med Emilia.

Jag hade af en kusin till kokerskans i huset styfsysters svägerska, fått veta, att Algernon i flera fattiga familjer låtit utdela matvaror och penningar, med tillsägelse, att de denna söndag, skulle göra sig en god måltid och vara glada. Jag berättade detta för Emilia, som å sin sida hade låtit göra detsamma. Den-

na sympathie i deras tankar gladde henne, och återgaf henne litet mod.

Emedlertid hade man, på alla håll, flitigt sytt och arbetat, så att allt var färdigt och i ordning till dagen före brölloppet.

Det var något högtidligt i afskedet om aftonen. Alla omfamnade Emilia och i allas ögon stodo tårar. Emilia bemästrade sin rörelse, men kunde ej tala. Alla tänkte på morgondagen.

Bröllopsdagen.

Den stora, den väntade, den fruktade dagen kom ändteligen. Emilia, knappast uppstigen, såg med en aningsfull blick upp till himmelen. Den var öfverdragen med grå moln. Luften var kall och töcknig; allt hvad man kunde se igenom fönstret bar den melancho-liska stämpeln, som en kulen vinterdag trycker på både det lefvande och det liflösa. Röken, som steg upp ur skorstenarne, trycktes ned och hvälfde långsamt utföre taken, svärtande

deras hvita snötäcken. Några gummor med röda näsor, och blåa kindben förde till torget sina mjölklass, steg för steg dragna af magra hästar, som mer än vanligt hängde deras ruggiga hufvuden mot jorden. Sjelfva små sparvarne tyckte ej vara vid vanligt muntert lynne, men sutto stilla och hopkrupna längs med taklisterne utan att qvittra eller äta. Då och då sträckte någon en vinge, öppnade någon sin lilla näbb, men det var skenbarligen af ennui. Emilia suckade djupt. En klar himmel, litet solsken skulle ha muntrat och vederqvickt hennes nedtryckta sinne. Hvem önskar ej att en klar sol måtte stråla öfver dess bröllopsdag? Det tycktes oss, som kunde ej hymens fackla brinna rätt klar, om den ej tändes vid det rena ljuset af himmelens strålar. En hemlig tro att Himmelen ej blickar likgiltig på våra jordiska öden förblifver ständigt i djupet af vårt hjerta, och ehuru stoft, ehuru atomer vi äro, se vi, då de eviga hvalfven fördunklas af moln eller stråla i klarhet, i dessa skiften alltid någon sympathie eller något förebud som gäller oss, och ofta, rätt ofta äro vårt hopp och vår fruktan, barn af vinden och skyarne!

Emilia, efter en sömnlös natt, och nedtryckt af de föregående dagarnes uppträden, blef af den kulna morgonen alldeles modfälld. Hon beklagade sig öfver hufvudvärk, och sedan hon vid frukosten omfamnat sina föräldrar och syskon, bad hon att få ensam på sitt rum tillbringa förmiddagen. Det bifölls. Öfversten såg mera allvarsam ut än vanligt. Hennes Nåd hade en så bekymmerfull mine att det skar en i hjertat att se derpå. Omsorg och oro för Emilia, omtanka och bekymmer för bröllopsmåttiden upptog vexelvis hennes själ, och allt hvad hon sade börjades med «Ack!» Cornetten var ej heller glad, och Helenas uttrycksfulla ansigte hade ett lätt drag af vemod. Julie var obeskrifligt förundrad öfver att en bröllopsdag kunde börjas så dystert, och vexlade oupphörligt miner, som än vore gråtfärdiga, än skrattande. Endast Magistern och paltarne voro vid deras vanliga lynnen. Den förre bet på naglarne och teg, och såg upp i vädret, de sednare slutade aldrig att äta frukost.

Jag gick Hennes Nåd tillhanda hela förmiddagen, och det var icke litet som vi hade dels att tala om, anordna om, dels att sjelfva

verkställa och lägga hand vid. Vi vispade Citron-crémen, spädde på steken, saltade i buljongen, jemrade oss tillsammans öfver de förolyckade pastejerne, fröjdade oss öfver den praktfulla Krokanen, och brände våra tungor på väl sjutton saucer. Ack det äro inga poetiska flammor, som hymens fackla tänder i kökspisen!

Öfversten bryggde sjelf bålur med bischoff och punsch, och gjorde oss icke litet olägenhet och förhinder; så mycket saker, så mycket folk och så mycket utrymme behöfde han der-till; och tycktes anse att ingenting af vigt var dessutom att göra, hvilket litet förtretade Hennes Nåd. Hon gaf sin man derföre en liten moral, och han, — han gaf henne rätt!

Medan jag undervisade kokerskan uti det elegantaste sätt att anrätta en förrätt, kom Julie inspringande i köket med tårar i ögonen. «Gif mig, gif mig, ropade hon med sin vanliga liflighet, någonting godt åt Emilia! Hon åt ingenting till frukost, hon skall bli sjuk, hon skall bli sjuk, hon skall döna af bara svaghet ännu i dag! Hvad har du här? Buljongs-ägg! jag tar två. Gelée-glas! jag tar två! Jag får ju?

Ack litet Capris-sås, det qvickar upp, — och nu ett stycke fisk eller kött dertill, ett par franska bröd . . . se så några bakelser till, så är jag nöjd. Emilia äter så gerna sötsaker. Vet du hvad hon gör, Beata? fortfor hon hvisskande, hon ber Gud! jag har tittat genom nyckelhålet, hon ligger på knä och ber. Gud välsigne henne!» och klara perlor tillrade utför Julies kinder under det hon skyndade sig ut med tre fulla tallrickar, som hon bar, jag begriper ej rätt huru.

Ändteligen togo våra anordningar slut, allt lemnades nu tillika med nödiga instruktioner i betjeningens händer, och Öfversten, Hennes Nåd och jag, gingo för att kläda oss till middagen.

Sednare gick jag in till Emilia. Hon stod framför en spegel klädd i sin brudskrud, och betraktade sig med en blick, som uttryckte hvarken nöje eller detta sjelfbehag, som ett vackert och välklädt fruntimmer nästan alltid känner, vid åskådandet af sitt älskvärda jag. Helène fästade hennes armband, och Julie låg på knä för att laga i ordning något vid garneringen. «Se!» utropade Julie då jag kom in i

rummet, är hon icke söt? är hon icke vacker? Och likväl, tillade hon hvisskande, ville jag gerna ge hälften af allt hvad jag äger för att köpa henne en annan mine. Hon är ju mulen och grå, som väderleken!» Emilia som hört det sista orden, sade: «Man kan ej se glad ut då man ej är lycklig. Allt förefaller mig så tungt, så odrägligt. Denna dag är en grufvelig dag; Jag skulle vilja dö!» . . . «Herre Gud! sade till mig Julie med hopknäpta händer, nu börjar hon gråta! . . . får röda ögon och röd näsa, och blir alldeles icke vacker mer. Hvad skola vi göra?» — «Söta Emilia, sade mildt Helène i det hon förde systemens hand till sin mun, är du ej litet oförståndig? Detta giftermål är ju din egen, så väl som allas vår önskan? Efter allt hvad menniskoförnuftet kan bedömma måste du bli lycklig. Har icke Algernon de ädlaste egenskaper, . . . älskar han dig icke på det ömmaste? hvar skulle du finna en make, som vore för dina föräldrar en ömmare son, för dina syskon en mera tillgifven bror?» — «Allt detta är sant, Helène, eller snarare, allt detta tycktes vara sant. Men ack! då jag tänker att jag nu står på punkten att förändra hela min existens, . . . att jag skall lemna mina föräldrar, öfvergifva er

mina goda, mina älskade systrar, detta hem der jag varit så lycklig — och det för en man, hvars hjerta jag ej känner, som jag känner era, som kan förändra sig i anseende till mig, som kan göra mig olycklig på så många sätt, — och denna man skall hädanefter bli mitt allt . . . mitt öde skall oryggligt vara fästadt vid hans . . . o mina systrar, när jag tänker på allt detta, så blir det mörkt för mina ögon, jag känner mina knän darra — och då jag tänker att det är i dag . . . i dag . . . om några få timmar, som mitt öde skall afgöras . . . och att jag ännu har frihet, ännu kan gå tillbaka . . . då känner jag qual af obeslutsamhet, af ovisshet, som ingen kan föreställa sig. Beata! mina systrar giften er aldrig!»

Men sötaste Emilia, återtog Helena, du som finner det så lätt att ge vika för nödvändigheten, tänk då att ditt öde redan är afgjort, att det nu redan är för sent att afsäga dig din sällhet.» — «För sent! utropade Emilia utan att ge akt på de sista orden, — för sent är det ej, så länge ej ännu presten förenat oss . . . ja vid sjelfva altarets fot har jag ännu rättighet . . . och kan . . . Och du skulle

ha hjerta dertill! utbrast Julie i en högst tragisk ton, du skulle kunna vilja göra Algernon förtviflad? Du skulle kunna göra» . . . «Spektakel!» sade en röst i dörren, och Öfversten stod der med armarne i kors, betraktande med sin komiska mine Julie, som stod i en ställning ej olika dem för hvilka den ryktbara Mlle George aplauserades i Semiramis och Maria Stuart. Julie rodnade, men mer ännu Emilia.

Cornetten, som följde sin far, presenterade sin syster, på Algernons vägnar, några friska, utsökt vackra blommor jemte en billett innehållande några få rader, men ingenting mindre än kalla och meningslösa. Emilias anlete ljusnade, hon tryckte sin brors hand. Han kastade sig i ett raptus af ett ridderligt lynne på knä, och bad om den nåden att få kyssa hennes skospets. Hon räckte med en nådig mine fram sin lilla fot, och medan han lutade sig ned, ej som jag tyckte i tanke att kyssa skospetsen, men för att bita uti den, lade hon armarne omkring hans hals, och kysste honom hjertligen. Öfversten tog hennes hand, ställde henne midt på golvet, och vi gjorde en ring omkring henne. Då hon såg hans ömma faderblickar, och våra, fulla af beundran och

kärlek fästade på henne, intogs hon af en angenäm känsla, rodnade och blef då så vacker som någonsin Julie kunde önska. Hennes klädsel var enkel, men högst smakfull och elegant. För de af mina unga läsarinnor, som önska veta något mera om hennes toilette, står det här: att hon hade en hvit sidenklädning garnerad med spetsar; i sitt ljusa, oändligt väl klädda hår, den gröna myrtenkronan, öfver hvilken en slöja, (Helenas pragtfulla arbete), var kastad på ett pittoreskt sätt, och denna gaf hennes milda och oskuldfulla ansigte fullkomlig likhet med en Madonnas af Paul Veronese. För att göra henne förtjusande, felades blott detta uttryck af sällhet, af hopp och kärlek, som är en bruds förnämsta prydnad.

Emedlertid tycktes hennes hjerta ha blifvit något lättare, och liksom för att harmoniera med hennes känslor, bröt solen fram genom molnen och kastade några bleka strålar in i rummet.

Den yttre liksom den inre ljusningen varade likväl blott några ögonblick. Det mörknade åter. Då vi gingo ned för att äta middag, visade mig Julie med en beklagande mine,

all den mat, som hon hämtat till Emilia och som var orörd. Ett enda Geléeglas var tomt.

Vid bordet såg Emilia sig omkring på alla dem, som hon nu snart skulle lemna, och hennes hjerta svällde, och tårar trängde oupphörligt fram i hennes ögon. Man åt middag utan den vanliga munterheten, och ingen tycktes äta med aptit, undantagandes alltid Magistern och paltarne. Emilia, som syntes mera nedtryckt under myrtenkronan än någonsin en konung under diademet, åt intet, och skrattade ej en enda gång under middagen, oaktadt de förträffliga tillfällen dertill, som gafs henne genom Magisterns tre märkvärdiga distractioner, åt hvilka till och med ej Öfversten kunde hindra sig att le. Den första var att han förblandade sin snusdosa och saltkaret, hvilka båda stodo bredvid honom på bordet, strödde en portion snus i soppan, och tog sig en anseelig prise ur saltkaret, hvilken lät honom göra många besynnerliga grimacer och gjuta många tårar; den andra, då för att aftorka dessa, han i stället för sin näsduk fattade uti en ända af Hennes Nads turkiska Schawl, hvilken likväl undandrogs honom med hast och

förskräckelse; den tredje, då han krusade och complimenterade med betjenten, som bjöd honom stek, och bad fröken ändteligen vara god och taga för sig. Julie såg högst bekymrad på sin syster. «Hon hvarken äter eller skrattar! hviskade hon till mig, det är för bedröfligt!»

Det blef ännu bedröfligare på eftermiddagen, under det de få bjudna gästerne samlades, och Algernon, som väntades tidigt, ej hördes af. Hennes Nåd såg oupphörligt med den oroligaste mine i verlden åt dörren, och kom till mig tre eller fyra gånger blott för att säga: «Jag kan ej begripa hvarföre Algernon dröjer.» De ankommande frågade äfven efter honom; Emilia frågade intet, såg icke åt dörren, men man kunde tydligen märka, huru med hvart ögonblick hon blef allvarsammare och blekare. Julie satte sig bredvid mig och nämde för mig de främmande, som inkommo, samt bifogade några anmärkningar. «Den der vackra välvexta frun, som presenterar sig så väl, är Eriherinnan S Hvem skulle väl kunna tro att hvar gång hon träder in i en Salon, hon är så förlägen att hon darrar? Se hennes själfulla ögon, men tro dem ej, hon kan ej

tala om annat än väderleken, och hemma hos sig, gäspar hon dagen igenom. Hvem kommer nu, som så tiggarelikt räcker hatten framför sig genom dörren? — ha ha! Onkel P. . .; det är en god gubbe, men han har sömnsjukan. Jag skall ge honom en kyss i stället för slant. Gud låte honom ej börja snarka under Cere-monien! Se på min Arvid, Beata, der borta vid kakelugnen. Är det ej en Apollo? Jag tycker likväl att han värmer sig med alltför mycken bekvämlighet . . . han synes alldeles glömma att det finnes annat folk i rummet. Det är min Cousine; fru M . . . som nu kom in. Hon är en engel. Och denna lilla späda kropp hyser en stor själ.»

«Se hur Emilia tar emot alla, . . . alldeles som skulle hon säga, J ären mycket goda, mina herrar och damer, som kommen att bevista min begrafning! Jag begriper ej hvad Algernon tänker på, som dröjer så länge. Herre Gud, hvad Emilia ser olycklig ut!»

«Se der är Presten! Oaktadt sina vårtor och sitt röda öga ser han ändå hygglig ut, jag känner likasom respekt för honom.»

«Se hur Carl söker att muntra och distrahera Emilia. Rätt gjordt, min bror! men nu hjälper det icke.»

«Nå gudskelof det är ändteligen Algernon! Men hvad han är allvarsam och blek! . . . och ändå är han vacker. Mycket vackrare än Emilia, nu åtminstone. Han går fram till henne, — se bara huru stolt hennes mine är! Han ursäktar sig, tror jag . . . hvad! han har haft en häftig tandvärk, har måst låta utdraga en tand! Stackars Algernon! Tandvärk på sin bröllopsdag! Hvilket öde! Se, nu sitta de alla i ring! En ring med sittande personer kan ge äfven mig vapörer. Om hvad tala de? Jag tror minsann att de afhandla väderleken. Högst intressant ämne, det är visst. Men den är verkligen ej heller muntrande, — hör huru snö och regn smattra mot fönstren! Det är grufveligt varmt härinne . . . och Emilia bidrar att göra luften tung. Jag måste gå och tala vid henne.»

Efter en stund kom någon och sade, att folket skockade sig i trappor och förstuga, önskande att se bruden.

Ny plåga för den blygsamma Emilia. Hon steg upp, men satte sig hastigt åter, bleknande. «Eau de Cologne! Eau de Cologne!» skrek Julie till mig, «hon bleknar, hon svimmar!» — «Vatten!» ropade Öfversten med dundrande röst. Magistern fick tag i thékokarn och skyndade fram. Jag vet ej om det var denna syn, eller ett själens bemödande att göra våld på upprörda känslor, som gjorde att Emilia öfvervann sin svaghet; hon hämtade sig hastigt och gick ut, följd af sina systrar, under det hon kastade en blick af oro och missnöje på Algernon, som stod orörlig på något afstånd, betraktande henne med ett ovanligt, nästan strängt allvar.

«Är ni galen?» ropade halfhögt Onkel P . . . och ryckte Magistern i armen, som ännu stod med förvirrade ögon och thékokarn i handen. Magistern förskräckt, vände sig hastigt om, och stötte till paltarne, som föllo omkull öfver hvarandra som tvenne käglor dem klotet vidrört. Thékokaren i Magisterns hand vickade till, brände hans fingrar, och han släppte den med ett verop på de olyckliga paltarne,

öfver hvilkas orörliga kroppar ett moln af rök hvirflande uppsteg. Om månan hade fallit ned, skulle det ej kunnat frambringa en större bestörtning, än i första ögonblicket denna katastrof med thékokaren. Axel och Claes gåfvo ej ifrån sig ett ljud, — och Hennes Nåd var färdig att tro, det allt var förbi med små pal-tarne. Men sedan Algernon och Öfversten rest upp och ruskat på dem, blef man varse att de voro fullkomligt vid lif. De voro blott så för-vånade, så förskräckta, så utom sig, att de i första ögonblicket hvarken kunde röra sig eller tala. Lyckligtvis hade det heta vatnet hvar-med de blifvit begjutne, för det mesta runnit på deras kläder; det var dessutom förmodligen något afvalnad, emedan man för redan en halftimma sedan slutat att dricka thé. Blott en fläck på Axels panna, och Claeses vänstra hand fordrade skötsel. Magistern var i för-tviflan, små-gossarne gräto. Man förde dem till sängs i ett rum, der jag lofvade att hos dem tillbringa all den tid, som stod i min magt. Hennes Nåds älskvärda godhet, hvilken gjorde att hon aldrig med lugn kunde se ett bedröfvadt anlete, förde henne dernäst till att söka trösta Magistern. Hon lyckades bäst deri-

genom, att hon lät honom anmärka, med hvil-ken ägta Spartansk anda små-gossarne hade emottagit den första choquen, och ansåg detta på ett utmärkt sätt vittna för den förträffliga uppfostran, som han hade gifvit dem. Magis-tern blef helt glad och helt varm, och sade bröstande sig, «att han hoppades af Hennes Nåds förhoppningsfulla söner bilda verkliga Spartaner!» Hennes Nåd hoppades, att det ej måtte bli genom förnyade duscher af kokande vatten; men hon teg med sitt hopp.

Emedlertid var brudens exposition slutad, och uttröttad lemnade Emilia det rum, der hon enligt den i Sverige brukliga, besynner-liga, men gamla seden, varit nödsakad att visa sig för en mängd nyfikna och likgiltigt gran-skande blickar.

«Man har ej funnit henne vacker! sade med en jämmerfull ton till mig Julie, och det är icke underligt, hon var mörk och kulen, som en hösthimmel!»

Vi hade fört Emilia i ett aflägsset rum för att hvila en stund. Hon sönk ned på en stol, satte näsduken för ansigtet och teg.

Allt var i salonen tillreds för ceremonien. Man väntade blott Emilia.

«Lukta på Eau de Cologne, Emilia! Söta Emilia, drick ett glas vatten!» bad Julie, som nu började darra.

«Man väntar på dig bästa Emilia!» sade Cornett Carl, som nu kom in i rummet, och tillböd sig att ledsaga system ut. «Jag kan ej — jag kan verkligen ej komma:» sade Emilia med en röst, uttrycksfull af den högsta ångest. Du kan ej! utropade Cornetten med största förvåning, «hvarföre?» Och han såg frågande på oss alla. Julie stod i en tragisk attitude med händerna hopknäppta öfver hufvudet. Helena satt med ett uttryck af missnöje på sitt lugna ansigte, och jag — jag kan omöjligt påminna mig hvad jag gjorde, men i mitt hjerta sympathiserade jag med Emilia. Ingen af oss svarade.

«Nej, jag kan ej komma! fortfor med alldeles ovanlig affekt Emilia, jag kan ej svärja denna för alltid bindande ed. Det anar mig säkert; . . . vi skola förenade bli olyckliga, . . . vi passa icka för hvarannan. Det kan vara

mitt fel; . . . men det är mig likafullt visst. I denna stund är han säkert missnöjd med mig, anser mig för en nyckfull varelse, . . . tänker med vedervilja på att med en sådan förena sitt öde . . . hans stränga blick sade mig nyss allt detta, . . . han kan ha rätt, fullkomligt rätt . . . och derföre är det bäst för honom, som för mig att vi nu skiljas.» — «Men, Emilia, utropade brodern, . . . tänker du väl på hvad du säger? Det är ju för sent; . . . presten är ju här . . . brölloppsgästerne . . . Algernon.» . . . «Gå till honom, bästa Carl! ropade med stigande rörelse Emilia, bed honom komma hit, jag skall sjelf tala vid honom, säga honom allt, . . . det kan ej vara för sent, då det kommer an på att rädda hela lifvets lugn och lycka; — gå, jag ber dig, gå!» — «Herre Gud! herre Gud! hvad skall det här bli utaf?» sade Julie och såg ut, som om hon velat kalla himmel och jord till hjälp. — «Tänk Emilia på Pappa!» — «Jag skall kasta mig till hans fötter, han skall ej vilja sitt barns eviga olycka!» — «Om vi ändå kunde förströ henne på något vis, . . . sysselsätta henne för en stund med något annat!» hviskade Helena till brodern. Cornett Carl öppnade en dörr såsom

för att gå ut, vi hörde i det samma ljudet af en häftig stöt, Cornetten ropade «Aj mitt öga!» En allmän förskräckelse uppstod, ty så naturligt verkställdes detta lilla bedrägeri, att i första ögonblicket ingen af oss kom att tänka på något narri. Emilia alltid färdig att vara den första vid bispringande af andras nöd, var det äfven, oaktadt sin djupa oro, nu och skyndade till brodern med en näsduk doppad i kallt vatten, drog hans hand från ögat, och började med ifver och omsorg att badda, under det hon med oro frågade, «gör det mycket ondt? Tror du att ögat är skadadt? Lyckligtvis syns ingen blod.»

«Det är kanske desto farligare!» sade med dyster röst Cornetten; men ett olyckligt för-rädiskt leende förstörde i samma ögonblick hela villan. Emilia betraktade nogare och öfvertygade sig genast om, att stöten var ingenting mindre än verklig. «Ah, sade hon, jag ser hvad det är! Det är af dina upptåg; men de skola ej förvilla mig. . . . Jag ber, jag besvär dig, Carl, om du har den minsta ömhet för mig, så gå till Algernon, säg honom att jag ber om några minuters samtal med honom!»

«Att då ingen af er hade présence d'esprit att blåsa ut ljuset!» ropade Cornetten och såg förargad på oss, förnämligast på mig. Helena hviskade något till honom, och han gick ur rummet åtföljd af Julie.

Helena och jag tego stilla, under det Emilia, i synbar själsångest, gick fram och tillbaka öfver golfvet, och tycktes tala med sig sjelf. «Hvad skall jag göra? Hur skall jag göra?» sade hon några gånger halfhögt. Nu hördes steg i rummet bredvid. «Han kommer!» sade Emilia och hela hennes kropp darrade. Dörren öppnades och Algern. . . . nej Öfversten steg in, med uttryck af imponerande majestät. Emilia drog efter andan, satte sig, steg upp, satte sig åter, bleknade och rodnade. «Du har låtit för länge vänta på dig;» sade han lugnt, men ej utan stränghet, «nu kommer jag för att hemta dig.» Emilia hopknäpte händerna, såg bedjande upp till sin far, öppnade munnen, men tillslöt den åter, försagd af det strängt allvarliga uttrycket i hans anlete, och då han tog hennes hand, tycktes all kraft till motstånd öfvergifva henne; med en slags förtviflans undergifvenhet steg hon upp,

och lät föra sig af honom. Helena och jag följde dem.

Salonen var starkt eclairerad, och alla der befintliga personer hade ögonen riktade mot dörren, genom hvilken Emilia ledd af sin far kom in.

Hon har sagt mig sedan, att hon vid sitt inträde ej kunde urskilja ett enda föremål redigt, och att det var alldeles svart för hennes ögon. «Det var då ej underligt, sade hennes bror, att du såg ut som om du gått i sömnen.»

Algernon betraktade Emilia med ett allvar, som ej i denna stund var tjenligt att inge henne mod.

Ingendera af dem talade. Ceremonien börjades. De unga tu stodo framför presten. Emilia var dödsblek och darrande. Julie förlorade alldeles modet. «Det här är grusligt!» sade hon, och blef nästan lika blek som systemen.

Nu höjde sig rösten, som för de unga makarne skulle tolka de heliga pligterne. Denna röst var djup och välljudande, och tycktes

lifvad af en Gudomlig anda. Den talade om äktenskapets behag, om makarnes inbördes skyldigheter att älska hvarannan, för hvarannan lätta lifvets mödor, mildra mötande bekymmer, föreläsa hvarann i en sann Gudsfruktan; om denna bön för hvarandra, som så innerligt förenar dem inbördes, och närmar dem deras eviga upphof; om huru den högsta lycksalighet på jorden främjades i en förening, sålunda efter Guds vilja begynt och fortsatt, och anropade den Högstes välsignelse öfver det unga brudparet. Dessa så ljufva, så sköna, så fridfulla ord väckte i alla bröst stilla och heliga rörelser. Allt var så tyst i rummet, att man nästan kunnat tro, det ingen andades. Jag såg tydligen att Emilia blef med hvart ögonblick lugnare. De få ord hon hade att säga, uttalade hon tydligt och med en säker röst. Under knäböjningen syntes hon mig bedja med hopp och andakt. Jag kastade emedlertid en betraktande blick omkring mig. Ölversten var blekare än vanligt, men betraktade det unga paret med ett uttryck fullt af lugn och ömhet. Hennes Nåd grät och såg ej upp ur sin näsduk. Julie var utom sig, ehuru hon rörde hvarken hand eller fot. Helena med bönen i sin klara blick såg upp till himmelen. Cornetten

gjorde sig möda med att låtsas som om det vore något annat än tårar, som gjorde hans ögon så röda; den blinda smålog stilla. De öfriga närvarande personerna, visade alla mer eller mindre rörelse; synnerligast upprörd var Magistern, som allena mot slutet af ceremonien störde tystnaden dermed att han oupphörligt snöt sig. Lyckligtvis hade han fått reda på sin näsduk.

Välsignelsen lästes öfver brudparet med en röst, så ljuf, så majestätisk, som hade den kommit från himmelen. Vigseln var slutad. Emilia och Algernon voro för alltid förenade. Emilia vände sig om, för att omfamna sina föräldrar. Hon syntes mig vara en alldeles annan människa. En mild strålgans hvilade öfver hennes panna, och log ur hennes ögon, klar och varm purpur brann på hennes kinder. Hon var på engång förvandlad till idealet af en ung och lycklig brud. «Gud ske lof! Gud ske lof!» hviskade med tårfulla ögon och hopknäppta händer Julie, nu är då, allt bra!

«Ja nu kan det ej hjälpas mer! sade Öfversten, i det han sökte besegra sin rörelse och

antog sin komiska mine, nu är du fast, nu kan du ej säga nej mera!»

«Jag skulle ej heller vilja det nu mer,» svarade Emilia ljuft leende, och såg upp till Algernon med ett uttryck, som i hans anlete framkallade en liflig och ren glädje. En känsla af välbehag och munterhet utbredde sig sig bland sällskapet. Alla sågo ut som om de hade lust att sjunga och dansa. Onkel P . . . var till och med sprittande vaken, ställde till en quadrille, och stampade snart muntert vid sidan af den eleganta Friherrinnan S * *, som, zefir-lik, sväfvade fram och åter öfver golvet. I dansen utmärkte sig Arvid och Julie på ett förtjusande sätt, man kunde ej taga sina ögon ifrån detta intagande par. Jag dansade med Magistern, som bjudit upp mig . . . ej, som jag hoppas, af distraction. Vi utmärkte oss äfven, fastän på ett särdeles manér.

Det förekom mig såsom vore vi ett par Billardsbollar, som beständigt lågo tillreds för de andra att caramollera med. Visst är det, att vi dels blefvo knuffade, dels knuffade beständigt, hvilket jag förnämligast måste tillskrifva min cavaliers oupphörliga förblandning af venster

och höger, samt för öfrigt af alla quadrille-tourerne. Emedlertid skrattade vi, så väl och och så högt, som alla andra, åt våra turlupinader, och Magistern sade att han aldrig dansat en så munter wals!

Helena spelade på pianot till dansen. Emilia hade ej velat dansa. Hon satt i ett litet Cabinett, hvars dörrar voro öppna åt danssalonen, Algernon vid hennes sida. De talade sakta med liflighet och ömhet i miner, och jag tror att i denna stund den gordiska knuten af alla missförstånd, all tvekan, all oro, alla tvifvel, som hittintills skilt dem åt, för alltid upplöstes. Det milda skenet af en enda lampa, strålande genom Alabaster-kupan, kastade en förtrollande dager öfver de båda unga makarne, som nu tycktes vara lika lyckliga, som de voro vackra.

De tycktes ha glömt hela världen omkring sig, men ingen af sällskapet hade glömt dem. Hvar och en kastade förstulna blickar in åt Cabinettet och myste. Julie kom flera gånger till mig, visade mig med strålande blickar de älskandes grupp och sade: «Se! se!»

Sednare på aftonen samlades en del af sällskapet i cabinettet, och en allmänare conversation uppstod.

Några nyligen utkomna böcker, som lågo på ett bord, föranledde åtskilliga yttranden så väl öfver deras värde, som öfver läsning i allmänhet.

«Jag begriper icke, sade Onkel P . . . i det han bröt litet på finska, hvad fan kommer åt mig sedan någon tid. Jag är väl eljest sprittande liflig och vaken som en fisk, men bara jag får ögonen i de förb . . . e böckerne så ligga de mig straxt på näsan, och jag ser aldrig ett Guds lån.»

«Läser min nådiga Tante gerna?» frågade Emilia Friherrinnan S * * .

«Ack min Gud! svarade hon och upplyfte sina sköna ögon mot taket, jag har aldrig tid dertill; jag är så occuperad.» Och hon draperade sorgfälligt omkring sig sin präktiga shawl.

«Om jag någonsin gifter mig, sade en herre omkring sextio år, så gör jag det till villkor för min hustru, att hon aldrig måtte läsa andra böcker, utom på sin höjd Psalmboken och kokboken.»

«Min salig hustru läste aldrig andra böcker . . . men också . . . hvilken ståtelig hustru var hon ej!» utropade Onkel P * * * i det han torrkade sina ögon och tog en pris snus.

«Ja, jag begriper ta mej tusan ej, hvarföre fruntimren nu för tiden ska så mycket befatta sig med lektur, ta mej tusan jag det kan förstå!» sade Löjtnant Arvid i det han sträckte sig efter en tallrik konfekt och tog sig en hand full.

Julie gaf sin fästman ett bistert ögonkast, och jag tror att «ta mej tusan» denna gång förekom henne ganska litet behagligt.

«Jag skulle, sade hon rodnande af förtretelse, hellre vilja sakna mat och dryck än att vara beröfvad läsning. Gifves det väl något för själen mera förädlande än läsningen af goda böcker? Något som mera höjer and . . .

jag vill säga höjer tanken och känslan till . . . öfver . . . till, . . . »

Min stackars lilla Julie var aldrig lycklig då hon slog sig på det sublima. Hennes tankar hade något af raketternas natur, hvilka stiga plötsligt uppåt såsom glimmande eldstrålar, men slockna nästan i samma ögonblick och förlora sig i askstoft.

Cornett Carl skyndade sig att slå ut ett glas vin och vatten öfver Löjtnant Arvid, och låtsade som om han afbrutit systemens tal genom sitt utrop.

«Visste jag icke att det skulle gå rasande; jag försökte att balancera med glaset på tumändan! Pardon, Sväger! men jag tror att du på något vis satt mig i vägen . . . jag hade icke armen fri. . . »

«Jag skall visst akta mig att genera dig en annan gång, sade Löjtnant Arvid, halft lustigt, halft förtretadt, i det han steg upp och torrkade sin frack med näsduken, och af försigtighet valde han en plats på andra sidan af rummet.

Emedlertid skulle Julie ej så snart komma utur sin lilla klämma. Den gamla bokfiendliga Herrn vände sig mycket gravitetiskt till henne och sade:

«Jag förmodar att Cousine Julie läser för det mesta moraliska böcker och predikningar?»

«Ne . . . e . . . ej icke just mycket predikningar!» svarade Julie litet förlägen, och då hon i det samma blef varse den genomträngande blick, med hvilken Professor L . . . betraktade henne, rodnade hon starkt.

«Förmodeligen läser Cousine då historien? — det är visst ett rätt artigt studium.» — «Icke just Historien, sade Julie åter munter och modig, men Historier deremot alltför gerna! Kort och godt om Onkel vill veta för hvilken läsning jag gerna försakar mat och dryck och sömn, så är det för . . . Romaner!»

Den gamla Herrn upphöjde ögon och händer med ett uttryck af fasa. Af hans mine kunde man komma i frestelse att tro det Rousseau's yttrande: «Jamais fille sage n'a lu de romans» förmått honom att alldeles sky en så farlig läsning.

Något missbilligande röjdes i nästan allas blickar vid Julies öppna förklaring. Friherrinnan tycktes vara alldeles flat för sin nièce. Endast Professorn log godhetsfullt, och Cornetten sade med mycken ifver:

«Det är minsann ej underligt, att man läser romaner sådana som de nu för tiden skrivas. Fru Staels Corinna har kostat mig en sömnlös natt, och för Walter Scotts Rebecka har jag i tre dagar alldeles mistat aptiten!»

Julie såg på sin bror med den största förvåning. Emilias milda ljusblå ögon lyfte sig äfven till honom frågande. Men han fann för godt att undvika dem. «Min Euphemie skall aldrig läsa romaner» sade Friherrinnan S * * * hvarefter hon knäppte läpparne hårdt tillsammans och satte sig högre upp i soffhörnet och såg ned på sin vackra shawl.

«Ack, min Tante! sade Fru M . . . leende och skakade på hufvudet. «Men hvad skall hon då läsa?»

«Hon skall ingenting läsa alls!»

«En mycket förträfflig idé!» sade den gamla Herrn.

«Jag tror verkligen, sade Algernon, att det är bättre att ingenting läsa, än att läsa blott romaner. Romanläsningen är för själen hvad opium är för kroppen; ett oafbrutet fortsatt bruk deraf enerverar och skadar. Förlåt, Julie, — men jag tror att ett ungt fruntimmer kunde bättre använda sin tid än att egna den till denna läsning.»

Julie såg ut som om hon ej hade lust att förlåta denna anmärkning.

Emilia sade: «jag tror med Algernon att (för unga fruntimmer isynnerhet) denna läsning är vida mera skadlig än gagnelig.»

Julie fick tårar i ögonen och såg på Emilia som om hon velat säga: «sätter du dig äfven upp emot mig?»

«Jag medger, sade fru M. . . . att den kan vara mycket skadlig, om. . . .»

«Skadlig! afbröt den gamla herrn, säg förderflig, giftig, i grund förstörande!»

Julie skrattade: «Bästa Professor, ropade hon, hjälp, hjälp! jag börjar rättnu på att tro mig vara en förlorad och förtappad varelse. Säg,

jag ber, något till försvar för romanläsningen, så skall jag ge er något godt,» och skälmaktigt leende höll hon en krans af confekt i höjden.

«Den har visserligen sina ganska goda sidor, svarade Professorn, då den sker med urval och måtta. För min del anser jag läsningen af goda romaner, såsom en den nyttigaste såväl som den angenämaste för ungdomen.»

«Hör, hör!» ropade Julie och klappade i händerna.

«Men det behöfver motiveras, min goda herre, det behöfver motiveras!» ropade Onkel P. . . .

«Ja ja, motiveras, motiveras!» skrek den gamla herrn.

«Goda romaner, fortfor Professorn, det vill säga, sådana som lika med goda taflor återgifva naturen med sanning och skönhet, äga fördelar, som inga andra böcker förena till samma grad. De framställa människohjertats historia; och för hvilken ung människa, mån om att lära känna sig sjelf och sina medvarelser, är ej denna af högsta värde och intresse? Verlden är skild-

rad i dess mångfaldigt omvexlande skepnader, på det lifligaste sätt; och ungdomen ser här för sina ögon chartan öfver det land, uti hvilket den snart skall anträda den långa resan genom lifvet. Det sköna och älskvärda uti all dygd, är uti romanen framställt i en poetisk och hänförande glans. Det unga eldiga sinnet förtjuses här af det rätta och goda, som kanliända, under en mera allvarsam och sträf skepnad, hade förefallit det afskräckande.»

«På samma sätt äro äfven lasten och all låghet framvisade i hela deras afskyvärdhet; och man lär att förakta dem, om än omgifna af världens storheter och prakt, under det man fattar entusiasm för dygden om äfven kämpande under tyngden af alla jordens eländen.»

«Den sanna taflan af det godas belöning och det ondas straff inom menniskan, ehuru litet äfven ofta hennes yttre öden bära spår deraf, stiger fram i romanen med all den klarhet, liflighet och kraft, som man bör önska att kunna ge hvarje moralisk sanning för att göra den rätt allmänt fattlig och fruktbringande.

«För öfrigt är det naturligt att en ädel ungdom skall älska romanerne såsom dess bästa

vänner, då den i dem återfinner alla de eldiga, stora och sköna känslor, som den hyser inom sitt eget hjerta och hvilka der födt de första himmelska aningar om sällhet och odödlighet.»

Nu steg Julie hastigt opp med varm förtjusning i sitt täcka anlete, gick till Professorn, gaf honom ej konfekt-kransen, men omfamnade honom med barnslig hängifvenhet, under det hon sade «Tusen tack, tusen tack, jag är nöjd, alldeles nöjd!»

Den gamla herrn såg upp till himmelen och suckade.

Löjtnant Arvid såg ej «alldeles nöjd» ut, men åt oförtrutet konfekt.

Onkel P . . . blundade och nickade, Cornetten påstod att det ej var till bifallstecken.

Professorn åter såg ganska nöjd ut, och kysste med ett uttryck af faderlig godhet först den lifliga flickans hand, sedan hennes panna.

Löjtnant Arvid sköt med mycket buller stolen ifrån sig; i det samma öppnades dörrarne till matsalen, — det var serveradt.

En måltid har alltid ett eget interesse, för dem, som varit med om densammas anordning, anrättning m. m.

Hvar och en rätt, ett barn af våra omsorger, har sin del af vårt interesse och välbehag, då den nu står prydligt och retande på bordet, nära att försvinna för alltid. Dock har man vid sådana tillfällen ett stenhjerta, och jag är viss på att Hennes Nåd njöt lika mycket som jag af att se, huru alla våra delikata förrätter, mellanrätter, esterrätter, försvunno genom brölloppsgästernas munnar, skenbarligen till deras stora nöje och välbehag. Hennes Nåd, lugn för Emilia, och seende huru förträffligt väl serveringen gick, gjorde les honneurs med ett behag och en munterhet, som blott då och då en tanke på små-paltarne tycktes störa.

Bruden var mild och strålande. Algernon tycktes vara den lyckligaste dödlige. «Se på Emilia! se på Emilia!! sade hvar tionde minut Cornett Carl, som var min bord-granne, skulle man väl tro henne vara samma person, som så plågat sig och oss öfver halfva dagen?

Julie antog en förnäm och stolt mine, hvar gång hennes älskare talade till henne. Han tog sluteligen sitt partie, och bouderade på sitt håll, likväl alltid med munnen full.

Onkel P . . . somnade med ett stycke blanc-mangé på näsan, och under sällskapets prat och skratt, drog han då och då en snarkning, lik ljudet af ett stråkdrag på en basfiol, som stämmer in i de mindre fiolernes firliri.

Mot slutet af måltiden druckos skålar, ej ceremoniösa och ledsamma, men glada och hjertliga. Magistern, eldad af tillfället och vinet, gjorde med glaset i handen följande impromptu till brudparets ära:

Låt oss glasen fulla skänka,

Hurra! botten uti båln!

Skummet må i taket stänka,

Sälla makar — er är skåln!

Klinge alla glasen samman

Må vi här i muntert lag

Efter femti år med gamman

Fira er gullbröllopsdag!

Under allmänt skratt och klingande med glasen dracks skålen. Sedan dracks älven en för Magistern, som, jag är öfvertygad, trodde sig nu vara en hel liten Bellman.

Efter måltiden skänktes Emilia den angenämaste öfverraskning. På ett stort bord i salonen voro utbredda henne föräldrars och syskons porträtter, målade i olja, och nästan alla af träffande likhet. «Vi skola på detta vis alla följa dig i ditt nya hem, sade Öfversten i det han omfamnade henne, ja, ja! du slipper oss icke!» Ljufva tårar runno utför Emilias kinder, hon slöt i sina armar sin far, sin mor, sina syskon, och kunde först efter en lång tid få röst nog, för att tacka. Sedan företogs af sällskapet en noggrann granskning af hvart porträtt för sig, och anmärkningar af alla slag felades icke. Här lann man fel på en näsa, här på ögonen, som voro för små, här på en mun som var för stor; dessutom hade ej artisten befattat sig med att embellera, snarare tvertom m. m. m. m.

Arma Artister! Se der den revue, som klandersjukan, den allmännaste af alla sjukdommar, låter era arbeten genomgå; arma artister! lycka,

lycka för er, att J så ofta ären litet döfva, och ären nöjda med att känna penningarne i eder ficka, och medvetandet af er talang i eder själ!

Emilia, ensam, såg ej något fel. Detta var just hennes fars blick, hennes mors leende, syster Julies skälmska mine, bror Carls raska väsende, Helenas uttryck af godhet och lugn. Och små paltarne, o! de voro alldeles förvånande lika! Man hade lust att bjuda dem confekt.

Stackars små paltarne! brända och skrämda hade de måst lemna kalaset, som de i tre veckors tid fröjdat sig åt. Under hela aftonen smög sig likväl alltid någon af oss upp till dem med äpplen, sockerbröd m. m. Magistern sprang sjelf i förstone aldrafästast i trapporne, men efter att ha på den mindre kända vägen tre gånger slagit omkull sig, blef han i ro i salonen. Hennes Nåd hade under tiden minst sex gånger sagt till mig, med ett uttryck af största oro, «Mina stackars små gossar! Jag blir visserligen tvungen att vaka hos dem i natt!» och jag svarade hvar gång, «det skall

Hennes Nåd icke, utan jag skall vaka hos dem.» — «Men du somnar visst!» — «Jag skall icke somna, Hennes Nåd.» — «Parole d'honneur?» — «Parole d'honneur, Hennes Nåd.» Och jagad af Hennes Nåds oro, gick jag upp till dem ännu innan sällskapet åtskildes, väl utrustad med plåster-paqueter, dropp-flaskor och namnam.

De små gossarna voro mycket nöjda med det sednare, samt förtjusta öfver att man blott för deras skuld skulle bränna ljus hela natten. Deras afton-äfventyr sysselsatte dem starkt, och de slutade ej att berätta mig huru Magistern knuffat till dem, huru de fallit, och hvad de känt och tänkt, då Magistern släppte thékokarn på dem. Axel hade tänkt på syndafloden, Claes åter på yttersta domen. Midt under berättelsen somnade de.

Klockan half tolf hörde jag bullret af bjellror, hästar och vagnar, utanför Öfverstens hus. Klockan tolf redan var allt tyst och stilla, så väl inom som utom huset.

«Snart skola alla sofva sött, tänkte jag; och började småningom själf bli obeskrifligt sömnig.»

Intet är plågsammare än att vara ensam, vara sömnig och vara tvungen att vaka, i synnerhet då de man skall vaka öfver snarka af alla krafter, — och hade jag ej gifvit min parole d'honneur att ej till sluta ögonen, skulle jag förmodligen snart gjort som de. Jag stickade på min strumpa, men måste öfvergifva det; emedan jag hvarannan minut var nära att sticka ut mina ögon. Jag läste och begrep ej ett ord af hvad jag läste. Jag gick till fönstret, såg på månan och tänkte — ingenting. Veken på mitt ljus växte upp till en hög svärdsilja. Jag ville putsa det. — och till höjd af olycka släckte jag det.

Min vakande rôle blef ännu svårare att utföra. Jag försökte nu att skrämma mig varken, och ville i den hvita kakelugnens ovissa skimmer se en vålnad utaf hvita frun. Jag tänkte på en kall hand som hastigt skulle fatta min, på en röst som skulle hviska hemiska ord i mitt öra, på en blodig gestalt som skulle stiga upp genom golfvet — då plötsligt en tupps galande stämna lät höra sig från en granngård, hvilken i förening med den gryende dagen förskingrande alla inbillade spöken.

Tvenne små Sotares melancholiska sång, hvilka från höjden af deras rökiga lusthus helsade morgonen, utgjorde ouverturen till det öfver allt uppvaknande lifvet.

I kökens regioner blossade snart vänliga eldar, kaffe-os spridde sin Arabiska parfym inom husens atmosfer, människor rörde sig på gatorne, och genom den klara vinterluften skallade välljudande kyrkornas klockor, som kallade till morgonbön. Purpurfärgade hvälfde rökmoln upp mot den ljusblå himmelen, och med glädje såg jag ändteligen solstrålarne, som först hälsade kyrktornens tupper och stjernor, sedan spridde ljusmanteln öfver människohydornes tak.

Verlden omkring mig öppnade klara ögon, jag tänkte på att sluta mina, och då glada röster helsade mig: «god morgon!» svarade jag halfsofvande «god natt!»

Efterrätt.

Om någon af mina läsare skulle ha somnat under läsningen af denna lilla berättelse,

så önskar jag att han måtte söfva sött; skulle åter någon ha förblifvit vaken, och visa sig ej obenägen att veta något vidare om Familjen H * * *, så får jag härmed vördsamligen tillkännage, att jag hoppas inom kort kunna tillfredsställa hans graciösa önskan.

af önskar jag att han måtte söla söla skalle
den någon ha förskilt vaken, och visa sig
obehägen att veta något vidare om händelsen
H * *, så får jag honom förstås till
känna, att jag hoppas inom kort kunna till-
fredsställa hans givna önskan.

TRÖSTARINNAN.

TRÖSTARINNAN.

TRÖSTARINNAN.

Hvem har lidit — hvem har i stunder af djup och dyster smärta känt i sitt hjerta en verlds elände, — som icke erfarit behofvet, som icke innerligt önskat att tröstas af en varelse ifrån en högre verld! Som icke någongång i svärmande vemod hoppats att se en Engel nedkomma, som med barmhertig helande hand skulle vidröra det sårade hjertat, och i klarheten af ett himmelskt ljus tyda lifvets och smärtans dunkla gåtor!

O! när naturen ler omkring oss i sin herrliga midsommars skrud, — när, lik en tjusande älskarinna, ljuf, strålande, varm, hon kringsluter menniskan sin brudgum med rena väluster, — när då människans hjerta förblir kallt och slutet och hemskt som en graf, — när hon ensam ej kan blanda sin röst uti jordens jubelchor, när dess ädlaste barn tycker sig vara det enda förskjutna; huru väl behöfdes ej att en röst ifrån himmelen försäkrande hyiskade till den olycklige: «äfvén du är äl-

skad! Smärtans son, lid med tålmod, äfven du skall en dag dricka ur sällhetens bägere!»

Bittra lidanden, misströstan, förtviflan, — jag har känt er! Himmelska röst, full af nåd och tröst, jag har hört dig! och dig skall jag aldrig förgäta. Ännu i dag ljuder du till mig ur andarnes värld. Min själ hör dig — mitt hjerta förstår dig! I denna stund då minnets vindar bläddra uti bladen af min lefnads bok och min penna går att återkalla hugkomsten af längst förflutna stunder, har den tysta natten fört allt till ro omkring mig. Jag vakar ensam, och med mig plågorne, som hindra mig att njuta hvilan. Min lampas bleka ljus låter mig se, på muren nära mig, skuggan af en ryslig skepnad, påminnande om den som sagan skänker Gnomerne, dessa stoftets och mörkrets barn. Denna fasansfulla skepnad är min, — är min kropp. Och denna kropp, full af van- skaplighet och plågor, är fästad vid en själ, tillbedjarinna af det sköna och älskvärda, så väl i dess inre väsende som i dess yttre former.

Ensam, med mig sjelf och med min skugga, omgifven af natten och tystnaden, känner jag dock leendet sväfvat kring mina vissnade läppar,

— lyssnar med stilla glädje till de harmoniska röster, som ur djupet af min själ höja sig i ödmjuka loffer till himmelen, och jag kan likna den ljufva klara frid, som omsluter mitt inre, blott vid det milda månans ljus som i detta ögonblick gjuter sig öfver mossrosorna i mitt fönster.

Det var en tid, då allt inom mig var mycket annorlunda; då jag hatade världen och mig sjelf, — då jag önskade att ej blifvit född.

I lifvets maj, under dessa vårdagar, då i hela den organiska naturen några droppar glädje tilldelas alla skapade varelser, då milda vindar vagga menniskan, och himmelen öfver henne hvälfver sig så hög och så klar; — då redan lärde jag att känna olyckan, och bitter var då min klagan.

Det var i min tynande själ, som i den yttre världen, då i våra nordliga klimater mot vintern dagarne hastigt aftaga, nätterne bli längre, och solen tyckes lik en döende blott resa sig upp för att vinka ett afsked och sjunka åter. Jag hyste ej det hopp att något för mig, likt ett nyår, skulle gifva tingens ordning ett

omvänt förhållande; jag såg tvertom bortom det aftagande ljuset blott en allt mera mörkande, sig öfveralt utbredande natt.

«Lycklige de döde! de lida ej mer! Lyckligare ännu de ofödde, hvilka aldrig lidit! Lycklige äfven J, beklagade dårar, som skratten under ert elände, som af era halmbäddar dragen strån för att fläta er kronor, — som drömmen er stora och sälla. Med orätt beklagar man er! Ack J kännen ju ej, — och er olycka är höljd af er galenskaps blommor. Lycklige J!»

Så tänkte, så klagade jag under det jag en afton med långsamma steg släpade mig fram i en af Parkens mörkaste alléer på mina föräldrars gods.

Jag var ung och jag var olycklig, — och aldrig, nej aldrig kan man känna olyckan så bittert som i ungdomen! Vid äldre år förslöas känslorne, — blodet flyter stillare, man är redan van vid att lida, — vägen är ej mer så lång till målet för alla lidanden. Men då smärtan hemsk och hopplös öfverraskar oss i våra unga dar, är dess rysliga nyhet förhöjd

af känslornas ännu otämda kraft, hvad som väcker i hjertat denna vilda fruktlösa strid emot ödet, hvars följd är misströstan och förtviflan.

Det är bojan som för första gången fängslar den fria handen, och smärtelivets unga oerfarna slaf, som ser hastigt i bedragna förhoppningars afgrund försvinna skönhet, hälsa, kärlek, glädje, — står ensam och tröstlös, — för andra likgiltig, för sig sjelf en fasa. Han tycker jorden sjunka under sina fötter, ropar till himlen om räddning eller åtminstone om tröst, och i dessa rysliga stunder är det förlåtligt om man väntar på underverk för att åter kunna hoppas.

Sjuklig krympling vid nitton års ålder, smög jag mig genom lifvet skygg och dyster som en osalig skugga. Jag hade varit lycklig, derföre led jag nu mer. Ända till mitt sjutonde år var jag full af lif och hälsa, — och så älskad, och ack — så lycklig! Då kände jag mig god, tyckte verlden så schön, trodde människorna vara englar, och Gnd allas fader. En långvarig sjukdom kastade mig vid denna tid

på en plågebädd, hvarifrån jag uppsteg lytt och vanställd på det rysligaste sätt. Man ömkade mig i början, men snart vände man sig ifrån mig; — äfven min mor, — mina syskon. Mitt hjerta blef bittert, — jag kände min inre försämring, och började tro mig öfvergifven af Gud som af menniskor.

En vårdad uppfostran, en mera förfinad bildning, som blifvit skänkt åt mina unga år, tjenade nu blott att för mig skärpa känslan af min olycka. Aldrig klappade ett hjerta inom menniskobrust med mera brinnande kärlek för frihet, verksamhet och de heroiska dygder som historien i lysande exempel framvisar. Aldrig lågade mera entusiastisk täflingsandan i en ynglings själ. Cato, Brutus, Scipio, Regulus, dessa voro mina förebilder — jag skulle likna om ej öfverträffa dem alla, — och mitt namn skulle, likt deras, äras af en ädel efterverld. Ära och glädje under ett rikt, dygdigt och gagnet lif — så var min första ungdoms hastigt flydda dröm. Fattigt medlidande, förakt, glömska — under ett onyttigt, sjukligt och glädjelöst lif, — voro de rysliga verkligheter, som vid mitt uppvaknande slöto mig i jernhårda armar, — som ryckte mig ned ur min himmel, — och för-

mörkade för mig hela verlden, — och Gud, — och hans sköna sol, — och hans barmhertighet öfver hans skapade varelser.

Tviflet med sina knotande, aldrig besvarade frågor uppsteg i min själ, — och midnattligt mörker omslöt mitt oroligt klappande hjerta. En oändlig smärta rörde sig i mitt bröst tillika med andedräkten, som motvilligt rosslande steg fram och åter inom dess tryckta sköte.

«Och hvad har jag väl förskyllt för att så grusligt, så hårdt straffas? — Hvarföre skall jag vara så djupt olycklig?» frågade jag högt knotande, under det jag med tårfulla ögon såg mig omkring i den blomstrande natur som stod så skön och rik omkring mig.

Det var en herrlig Juni-afton. Solen var i nedgången. Allt var lugnt, — blott ett sakta sorl smög likt en hviskad kärleksförklaring då och då mellan löf och blommor genom lundarne. Allt tycktes njuta, — jag ensam led! — Jag önskade mig vara fogeln, som qvittrade tanklöst gungande på gröna qvistar; — blomman som strålade så herrligt, doftade så skönt,

— fjäriln som hvilade i dess sköt, — snarare ännu den mossupna, lyckligt känslolösa sten mot hvilken jag stödde mig, — allt utom meniska, — blott icke den lidande beklagansvärda menniska jag var!

Vid stranden af en sjö, som på denna sida begränsade Parken, och rundt om kringsslöts af de skönaste stränder, hvilade jag.

O huru ofta hade jag ej förr med ungdomslust och glädje på dess dansande vågor gungat min lätta julle. Huru ofta med kraftiga armar delat dess svala bölja, kysst den med varma läppar, och i det klara djupet, som återspeglade en molnfri himmel, skådat bilden af mitt rena hjerta, af mitt friska lif! Som förr kransade ännu leende gröna stränder den stilla sjön, — som förr speglade sig i dess djup himmelens dunkla blå, — min julle låg vid stranden, — allt var sig så likt, så vänligt likt! — Men jag var mig olik, — jag var ej mer densamme, — allt återfann jag här! utom mig sjelf.

«Stilla bölja» tilltalade jag den i dystra tankar, «du kan ej mer bjuda mig glädje, ej mer smekande svalka den eld som tär mitt

hjerta, — dock än en dyrbar skatt vinkar mig ur ditt djup. . . . I ditt sköte som bar min första glädje, kunde jag finna min sista tröst — förgätenhet, känslolöshet! Dö . . . hvila . . . sofva . . . om ock för alltid — i evighet, — upphöra att känna, — upphöra att lida — o huru ljuft!»

Jag lutade mig ned för att med brännande läppar vidröra det svala vattnet, men studsade hastigt tillbaka vid åsynen af min egen afskyvärda bild, som, lik min olycksgenius, mer än vanligt förskräckande steg upp emot mig ur det dunkla djupet. Jag kände mig såsom stungen af en orm. Det förekom mig som hade min brottsliga tanke oskärat den rena böljan, och en straffande ande stigit upp för att förebrå mig, att vilja bädda en sjelfmördares graf i det, som hade varit snart sagdt min oskuldsvaga vagg.

Under orediga och plågsamma känslor fastade jag stirrande blickar på stranden midt öfver. Glada menniskoröster skallade derifrån, och snart kunde jag skönja huru i lustig midsommardans svängde sig brokiga par. Skratt och sång genljudade från klipporna rundt om-

kring. Jag steg upp, vände mig bort och gick djupare in i skogen.

Genom öppningen af en allée strålade mot mig de grannt upplysta fönstren i mina föräldrars slott. Man gaf der denna natt en fest för att fira min äldsta systers återkomst till fädernehemmet. Skild derifrån sedan barnaåren för att uppfostras hos nära släktingar uti hufvudstaden, återvände hon nu en älskvärd fästmö i blomman af sitt lif, och emottogs med festligheter dem jag flydde — lika ifrigt som jag förr hade sökt dem.

«Ingen skall sakna mig, ingen skall komma ihåg mig;» tänkte jag med bitter känsla under det jag aflägsnade mig, sökande mörkret och tystnaden, — «föräldrar, syskon roen er, dansen, sjungen! — Aldrig skall jag sjunga, aldrig skall jag dansa, aldrig skratta mer!»

Nu dånade musik ifrån slottet, och lät höra förtjusande toner af min älsklingsvals, — de glada rösterne från stranden höjde sig starkare; — jag gick och gick och gick, — de förföljde mig. O I alle olycklige vänner, som lika mig känt er utan glädje, utan hopp i världen,

sägen i hvilken stund I djupast kändert ert elände? Var det ej då vid andras oskyldiga glädje afund och bitter harm insmög sig i era hjertan? Om det är smärtsamt att tycka sig oförskyldt lida, är det dubbelt smärtsammare att anse sig förtjena det, då man för första gången finner sig låg och föraktlig. Jag kan ej beskrifva hvilken känsla af oändlig smärta för några ögonblick intog hela min varelse. Hela min kraft var sammanträngd på en enda punkt, — i känslan af mitt lidande. Den var mig odräglig. «O min Gud, trösta mig! o min Gud, trösta mig!» upprepade jag med en ihålig röst, för hvilken jag sjelf ryste. «Om du är barmhertighetens Gud — så se till ditt lidande barn! Återgif mig hvad du fräntagit mig — eller öppna din himmel, — sänd mig en Engel, — en Engel som skall säga mig hvarföre jag lider, — hvarföre jag blef till . . . eller förinta mig . . . jag är ett stoft inför dig . . . upplös mig . . . förmäng mig med stoftet . . . förströ mig i vinden; . . . lät mig blott upplöra att känna . . . att plågas!» Denna vilda osammanhängande bön — ack jag kände det, — var blott ett djerft och bittert knot. Alla jordens tröster hade i denna stund kunnat ropas till mig, och jag hade ej hört dem. Blott

en Engla-röst, en omedelbar uppenbarelse, tyckte jag, kunde hämta mig lugn, — kunde återlifva mitt slöcknande hopp, min tro på det som förr hade varit mig så heligt, så visst, så kärt — och som nu för min känsla vacklande och höljdt i dunkel, lemnade mig utan ett enda stöd!

Hvar och en likt mig hastigt och oväntadt störtad i olyckans djup skall känna som jag. Man skulle ej vara så olycklig, om man ej med förlusten af alla jordiska förhoppningar äfven ofta förlorade tron på en vis och barmhertig Gud. Denna röst, denna nådefulla röst, som ropar till oss, att en sparf ej faller obemärkt till marken, mycket mindre en af oss; — att våra hufvudhår äro all räknade — denna röst är ej hörd under passionens storm; — och om än den banar sig väg till vårt bröst, förmår den ej alltid stilla de upprörda vågor, — ty det vilda otåliga hjertat fordrar till borgen för dess sanning att erfara deraf en ögonblicklig verkan; — och då vid vårt knot ingen tröstande känsla stiger ner i det upproriska hjertat, — ingen himlens röst låter höra sig — — då vårt öde ej förändras, vår plåga förblir densamma, då förtvifla vi, — — då ack huru olyckliga äro vi ej då!

Jag gick med blicken stirrande i natten, och jag förekom mig såsom ett nattens barn.

På en gång föll det mig centner-lungt på hjertat att hvad jag led, hvad jag kände, var blott ett upprepande af hvad andra före mig och med mig ledo och kände. Millioner människors blodsvett, millioners tårar hade före mig sköljt och skulle ännu efter mig skölja den smärtoban jag vandrade; och under rysningar såg jag i tanken, som grinande spöken mörkare än natten som omgaf mig, tåga förbi alla människoslågtets lidanden och eländen, — kroppens, hjertats, inbillningens lidanden, dessa aldrig tröttade harpyer som ej lemna den olycklige förrän han som benrangel räcker döden en broderlig hand; och i mitt eget, i alla lidandes namn upphöf jag ett genomträngande, smärftfullt knotande rop, och höjde anklagande mina blickar till stjernorne. I stilla ostördt majestät lågade dessa klart tindrande öfver mitt hufvud, och denna obevekliga ordning, detta himmelens eviga orubbliga lugn, så stumt för smärtan uti jordiska bröst, väckte uti mitt iskall förtviflan. — «Låtom oss dö!» ropade jag i tanken till mina olycksbröder; «låtom

oss dö! . . . Då blir allt slut . . . vi ha ingen vårdande fader i himmelen.

Förlåt, o högsta godhet, högsta barmhertighet, de svage förblindade som, i smärtans yra, tro att ingen sol finnes bakom sorgemolnen; — som, förvillade af plågornas eld, tvilla på att du i din eviga barmhertighets skatter har balsam nog äfven för de sår som ej läkas förrän i döden.

Förlåt dem deras otålighet, deras knot! Förlåt dem! — Ack de lida, — och stundens helfvete är dem närmare än evighetens salighet.

Jag hade satt mig ned och kände med ett dystert välbehag, huru nattfugten trängde igenom mina kläder; — jag hoppades att min försvagade hälsa ej skulle motstå detta — och min enda önskan var nu döden. Antingen såsom förare till vänligare öden eller som tillintetgörare af min plågade varelse var den mig välkommen, mig kär, och innerligen af mig påkallad. Ingen skulle gråta öfver mig, — alla de mina skulle lika mig anse min död för en vinning. Jag visste det, jag visste det för väl!

Emot midnatten tystnade musiken, och jag hörde huru de dansande på stranden under gladt sorl småningom aflägsnade sig. Allt blef slutligen tyst. Det hade mörknat, och stjernorna, hvilkas skimrande prakt hade tyckts mig gäcka min smärta, voro skymda af moln. Hela nejden låg insvept i dyster skymning, och på afstånd hördes åskan sakta mullra. Detta allt, mera öfverensstämmande med mitt inre, gjorde mig obeskrifligt godt. Jag kastade mig ned mot jorden och grät bitterligen. Jag grät länge, och kände derunder en välgörande lättnad. Mildare känslor trängde in i mitt hjerta och stredo mot de bittra. Åter och åter kommo de tankar som voro mig så kära, om en lön bortom tiden för tåligt burna lidanden, — om en vis allt vårdande Fader. Till honom förmodde jag efter en stund med ett mera undergifvet hjerta bedja. Jag bad . . . bad om tröst — om ljus och styrka, med denna brinnande ousägliga bön, hvars kraft tyckes kunna öppna himmelen, och tränga med hjertats suck fram till den Eviges thron. Jag hade rest mig upp under det jag bad, men sönk snart af känslor och smärta utmattad till jorden åter, nästan lika beröfvad tankar som krafter, och blott

dofva jemmertoner trängde sig i bedjande mening ur mitt flämtande bröst.

Natten var varm och så lugn att ingen vindfläkt andades; dock förekom det mig stundom, som hade en darrning gått genom löfven på poplarne, under hvilka jag låg med ansigtet mot jorden, och hvar gång gick en ofrivillig rysning genom min kropp. Trenne gånger tycktes mig att en hand lätt och smekande strök öfver mitt hufvud, och vid den ljufva rörelse jag deraf kände vaknade hos mig med liflighet ett älskadt barndomsminne. Så var det som Maria, mina barnårs lilla älskarinna, smekte mig då vi, trötta af lek och språng, hvilade bredvid hvarandra i det mjuka gräset. Så var det jag kände, då den lilla Engeln från sin dödsäng höjde sin matta hand och förde den (då hon ej kunde tala mer) liksom välsignande öfver mitt hufvud.

Var hon i denna stund nära mig. Var den förklarade jordens Engel af den Allbarmhertige sänd att hugsvala mig? O huru klap-pade mitt hjerta då dessa tankar uppstego i min själ.

Jag trodde med visshet att något öfver-naturligt var mig nära, men ehuru håren reste sig på mitt hufvud, kände mitt hjerta ingen fruktan. Hvad fruktar man väl för, då man är djupt olycklig? Ja sjelfva andeverldens dystraste uppenbarelser förskräcka då ej mera. De rysningar, de inge, äro välkomna, . . . de vederqvicka, de höja oss öfver den jordiska smärtan . . . och synas mindre fasliga än denna. Men då det är trösten som vi ana uti en älskad skepnad nalkas oss ur det okända riket — vid hvars port alla människosnilletts facklor slockna, — då blir allt tyst i det stormande bröstet, och det är i tillbedjande väntan som alla pulsar slå. Så verkade tanken på Marias närvaro i min själ. Jag ropade henne sakta vid namn, — bad henne att lägga sin hand på mitt hjerta, — och under en känsla af frid och ljuf ro, som jag aldrig förr erfarit, sönk jag i en slags drömmande dvala. Jag tyckte derunder mig se Maria hvitklädd och obeskrifligt skön sitta bredvid mig, hållande i handen en palmqvist, med hvilken hon fläktade på mig . . . medan jag, ur stånd att tala eller redigt tänka, nöjde mig med att för några ögonblick endast känna huru väl mig var.

På engång kände jag Maria fatta mig vid handen, och tyckte mig under rörelser af obeskrifligt välbehag sväfva vid hennes sida öfver jorden upp mot himmelen.

«Jag är död!» tänkte jag, och en outhärlig känsla af glädje genomströmmade dervid min själ.

Jag ville vända mig om för att än engång se denna värld der jag så mycket lidit, men töcken skymde min syn.

Allt tjockare flöto kring mig molnen och drogo kring min varelse en allt tätare slöja. Jag kände hur deras kylande fukt svalkade mitt bröst och mattade elden som dref hjertats oroliga slag. «Det är godt!» tänkte jag, «dessa äro grafvens svepningar, dödens omfamningar; . . . hurn skönt de kyla! Snart . . . snart skall jag förvandlas!» Jag tyckte åter dunkelt att jag ej än var död, blott döende. Mina sinnen förslöades med hvart ögonblick . . . för min syn hvälfde allt oredigare molnen, . . . sakta som från aflägsna skogar susade det för mina öron. Klart och lugnt bibehöll jag dock känslan af den inigledande handen, äfven i den

stund då jag tyckte mig nästan helt och hållet förlora medvetandet af min egen varelse.

En hastig känsla af plåga, som lik ett dolkstygn for igenom mitt hjerta, väckte mig åter till sansning och känsla af mitt lif. Jag fann mig liggande mot jorden som nyss förut, och skulle ansett mig haft blott en dröm, om jag ej ännu känt den lena varma handen som omslöt min. Jag var matt och kraftlös. Utan att upplyfta hufvudet ropade jag med smärta: «O Maria, hvarföre tog du mig ej upp till ditt ljusa hem? Hvarföre är jag ännu på jorden, der man lider så mycket och så hopplöst . . . hvarföre, ack hvarföre måste jag lefva ännu?» — «Gud vill det!» svarade en röst ljuf och melodisk som vi föreställa oss Englarnes. Otåligt knotande frågade jag: «och till hvad ändamål skall jag lefva och plågas?» — «För att bli bättre sjelf, — att gagna andra.» —

«Usla mask, som jag är, genom hvad skall jag kunna gagna andra?» — «Genom ditt tålmod, genom exemplet af din undergifvenhet.» — «Ack jag har kraft att känna mitt lidande . . . ej att bära det!» — «Bed!» — «Guds bild är skymd i mitt hjerta . . . jag kan ej bedja! Jag har sett plågans

afgrunder förstått mensklighetens eländen, . . . och jag ser ej mer . . . jag förstår ej Gud! O vredgas ej rena, heliga Engel! Du som sett hvad som är doldt för oss du som lefver i ljuset se barmhertigt till mörkrets son upplys mig trösta mig!» — «Ja, jag skall trösta dig!» — «Säg, förbarmande Engel, . . . har den E-vige sändt dig till mig?» — «Han har sändt mig till dig» — «Hans öga ser den krälände plågade masken? Jordens lidande varelser äro då ej af honom obemärkta?» — «Han ser, han räknar dem alla!» — «O Maria, säg . . . om Gud är allgod och barmhertig, . . . hvarföre, hvar till alla menniskoeländen och smärtor?» . . . «Vare det dig nog att veta, att han skall trösta och utplåna dem alla.» — «Jag kan ej fatta denna tröst, jag förstår ej huru någon sällhet kan uppväga smärtan! Lyckliga Engel, som redan i barndomen togs bort ifrån jorden, . . . ack du har ej känt dess plågor . . . du förstår dem ej! . . . Hör deras offer tala genom min mun . . . hör! och om detta okroppsliga väsende än kan lysa menniskokänslor, . . . om detta hjerta, vigdt med himmelens salighet, ej blifvit kallt för främmande

lidanden, så rys!» Och ur djupet af mitt upprörda hjerta ropade jag: «Vi lida . . . vi lida! Vi ropa om hjälp . . . och jorden öppnar sina afgrunder, och himlen ser kall ned och gäckar oss . . . och hänskratt skallar i rymden! Förtvivlans natt betäcker oss . . . rofdjuret sitter vid vårt hjerta och sliter stycke efter ssycke . . . och gnager och gnager, . . . vi ropa på döden — men döden kommer ej . . . vi förbanna vårt lif . . . vi häda» jag teg genombäfvad af rysningar.

Allt förblef ett ögonblick tyst, och jag sökte med ett krampaktigt bemödande döfva alla mina sinnen, . . . af fruktan att höra detta hänskratt, att se dessa afgrunder, att känna dessa sönderslitningar, dessa marter.

«Hör!» sade på engång stark och ljuf som harpoklang Englarösten, «hör ifrån mig de jordiska lidandes segersång uti de ljusa himlar der de alla engång skola samlas!» Och jag hörde Engla-sången på engång som röster ur skyn och likväl mig helt nära:

O jordiska smärta

Hur kort var ej du!

O frälsade hjerta
 Hvad salighet nu!
 Af plågorna renadt
 Med Gud nu förenadt!

Mot himlen den höga,
 Ur sorgernas dal,
 Lyft, broder, ditt öga
 Och glöm dina qval,
 Se hemmet det klara,
 Der godt är att vara!

Se hemmet! Ack jorden,
 Det främlinga land,
 En stig blott är vorden
 Till ljusverldens strand,
 Och Fäderne-huset
 Här strålar i ljuset.

I stormande plågor
 Förtröstande der,
 På salighets vågor
 Nu gungande här,
 Vi segren ha vunnit
 Och målet vi hunnit!
 Ej mer genom tårar
 Mot himlen vi se,

I eviga vårar
 Vi lefva och le,
 Och Kärlek är lifvet,
 Som här oss är gifvet.

Ej tviflet det grymma
 Här skakar vår tro,
 Här töcknar ej skymma,
 Här villor ej bo;
 Men sanningen rena
 Här strålar allena.

Ja flygtad är natten,
 Af vintern blef vår,
 Och lefvande vatten
 I lifsfloden går,
 Och frukten af striden
 Är himmelska friden!

Sången tystnade, men jag tyckte mig höra
 den ännu. Smärtan i min själ teg stilla. Jag
 kände alla mina bittra känslor småningom
 upplösa sig och gifva rum för milda och trö-
 stande. Ljufva tårar runno utför mina kinder,
 och någonting likt den nyss besjungna friden
 intog för ett ögonblick min varelse. Snart lik-
 väl återvaknade plågan, och tviflen stego åter

nr djupet af min själ. Jag knäpte ihop mina händer och bad: o förbarmande milda Engel — förlåt min svaghet; — öfvergif mig ej, fortfar att ge ljus åt min själ. Detta lif, för hvilket vi här kämpa och lida, o säg — hvad är det väl? — «Det rätta lifvet, det sanna; hvaraf detta jordiska blott är skuggan. Ett evigt stigande, ett evigt närmande till Gud, sanningens och salighetens källa. Detta ljus, denna frid, den helgelse och rena glädje som vi här förgäfvess söka — se! vi skola finna dem der!» — «Ack, svarade jag dyster, natten omger mig, — jag kan ej fatta ljuset.» — «Se morgonrodnan gryr, utropade rösten, se hur den sprider ljus omkring oss, hur i klarhet, skönhet och sanning stå fram alla föremål, nyss höljda i nattliga skuggor. Så skall äfven vid Evighetens morgon dess sol låta uppgå ljus öfver alla lifvets gåtor. Då skall du förstå, hvarföre du lidit, förblif blott god, förblif blott undergifven — och allt skall bli godt. Smärtans son! äfven du skall en dag dricka ur sällhetens bägere!» —

«Och de arme förvillade, som olyckan gör till brottslingar, som olyckan förnedrar — hvilket öde väntar väl dem?» — «Gud är barm-

hertig och rättvis, tillbed honom!» — «Och de onda — de som ett rysligt öde tyckes ofta från vaggan ha bestämt till bröders plågoris?» — Engeln teg en stund, men sade slutligen med ett mildt och högtidligt allvar: «Hvartill dessa frågor, denna oro, stoflets barn? Gud är! tillbed Gud!» Det ljusnade i min själ. O, sade jag sakta, jag förstår dig, Gud är Gud, och det säger allt, — äfven min Gud, tillade jag med djup och ljuf känsla; «och din Fader!» sade Englarösten. «Ja — min Fader — och en Fader som förlåter! O Maria, säg, — om jag, för svag att bära min plåga, sjelfvilligt nedlägger ett lif som jag känner odrägligt, skulle ej denna Fader mot sitt olyckliga barn räcka förbarmande armar?» — «Låt icke förvilla dig, svarade rösten, den som sjunker tillbaka för pröfningen, kan ej förtjena att belönas. O lid med tålamod, hoppas med förtröstan! Beröfva dig ej den sköna lön som väntar dig — Guds välbehag, ditt eget samvetes goda, rena vittnesbörd, deras välsignelser, som du på jorden styrkt och hugsvalat!» —

«Men om jag ser mig vara en börda för andra som för mig sjelf, om . . .»

«Gör det rätta, och tillbed Gud!» svarade rösten med strängare allvar. Jag kände smärta. Nedslagen sade jag slutligen: «Lifvet är långt — oändligt långt för den olycklige, som på jorden ej har att vänta förändrade och bättre öden, och det slutliga målet för lidandet synes honom för aflägsset, att kunna verka till beständig lindring för alltid återkommande smärtor. Du som under njutningen af evigt stigande saligheter ej mäter, ej märker årenas lopp, du kan ej tänka dig dagens, timmens, ja minutens oändlighet, för den olycklige, som räknar sina plågor med sina pulsslag! — Om du, himmelska tröstarinna, alltid vore nära mig, skulle jag ej klaga; — men då du åter uppfar till det ljusa hem, hvarifrån du af barmhertighet nedsteg — ack hvad skall det blifva utaf mig? Huru skall jag kunna bära dessa långa, tunga stunder, som själens och kroppens förenade plågor göra så odrägliga?» —

«Jag skall ej öfvergifva dig?» svarade Engeln, hvars röst blef åter oändligt vek och mild, — jag skall hjälpa dig att bära dessa stunder, att mindre känna dessa plågor. Gud har öfverallt utsatt tröstens och glädjens frön, vi skola söka dem tillsammans. Undergifvom oss —

och allt skall bli godt, — undergifvom oss, och friden skall nedstiga i våra hjertan. Tillsammans skola vi bedja Gud, — tillsammans söka dina smärtors lindring, och då du behöver gråta, skall du ej mer gråta ensam.» Och här liksom qväfdes af rörelse Engels röst.

Gjuta äfven de odödliga tårar? tänkte jag, och öfver all beskrifning förvånad så väl öfver orden som öfver rörelsen som åtföljde dem, reste jag mig upp och vågade för första gången fullt betrakta den hvita gestalt, som satt vid min sida. Darrande sökte jag Marias kära och välkända drag. Jag fann dem ej. Ett skönt, mig främmande anlete, öfverhöljt af medlidsamma tårar och bestråladt af den gryende morgonrodnaden böjde sig mot mitt, och en varm, mjuk purpurmun tryckte på min panna en ömhetsfull kyss.

«O min bror, min älskade bror! hviskade samma Englaröst, som så hade trängt till mitt hjerta;» — «känn igen din syster, som Gud har låtit komma till dig för att älska och trösta dig, — som aldrig mer skall öfvergifva dig!» och jag kände mig tryckt i hennes armar.

Min förvirring var en stund så ytterlig, att jag trodde mig ha förlorat mina sinnens bruk.

På det innerligaste, mest ömhetsfulla sätt sökte min syster stilla spänningen i min själ. Hon slöt mig i sina armar, lät mitt hufvud hvila mot sitt bröst, och liksom söfde med ljufva smekande ord mina upprörda känslor. Jag blef småningom lugnare, men kunde på länge ej öfvertyga mig om att blott min upprifna inbillningskraft hade låtit mig anse för en Engel — dock hvad säger jag, — var det ej en Engel, fastän ännu i jordiska höljen, som Gud hade sändt till min tröst — o hon var det i ordets skönaste bemärkelse, och med hvart ögonblick kände jag det djupare. För att sprida fullkomlig klarhet i min själ, sade hon mig med få ord hvilken händelse fört henne till mig. Underrättad om min sjukdom, dess följder, och min olyckliga sinnesställning, hvilken mina glada och lyckliga bröder beskrifvit såsom gränsande till vanvett, hade hon genast vid sin ankomst till fädernehemmet frågat efter mig, och fått veta, att jag dyster som vanligt släpat mig ned i parken. Då hon temmeligen sent på natten åter under-

rättade sig efter mig och hörde att jag ej ännu var återkommen, smög sig denna älskvärda syster, under förevändning att gå till hvila, ifrån balen och ned i parken för att der i nattens tysthet uppsöka sin lidande bror. Hon ville ropa mitt namn, då ljudet af mina jemmertoner nådde hennes öra och förde hennes steg till det stället, der jag förkrossad af smärta, och nästan vanmäktig, hade dignat ner. Hon nalkades mig sakta, dröjde tyst vid min sida, hörde mig ropa Marias namn, bedja henne att hugsvala mig, och hennes klokhets och godhet ingåfvo henne, att begagna sig af den förvirring min häftiga sinnesrörelse och upprörda fantasi förde mig uti, för att bibringa mig tröst på ett sätt som på mitt öfverspända sinne skulle göra största intryck. Mot slutet af vårt samtal, djupt upprörd af mitt lidande, trodde hon att den jordiska, älskande system skulle kunna förmå mer till min tröst än den till andeverlden hörande älskarinnan, och hon lät sin känsla för mig tala. «Min bror — så slutade hon sin förklaring, — var ej missnöjd med mig därför att Jag var din Engel! Maria skulle dock

ha lemnat dig — och jag skall aldrig, aldrig öfvergifva dig!»

Jag kunde ej komma ifrån min förvåning. «Och dessa orakelsvar som du gaf mig? . . .»

«Du skall finna deras grund i Evangelium; der är tröstens och vishetens källa, . . . vi skola lära hvarann att hemta derutur.» — «Och denna ljufva tröstefulla sång, — sade jag med tårfulla ögon — den var då endast en dikt?»

«Den var sanning — som, ehuru svagt af mig uppfattad, fördes i den form uti hvilken du nu hörde den. Då vi en gång uti bättre verldar skola höra de jordiska lidandes seger-sång, då vi sjelfva deri skola blanda våra röster, — o min bror! huru olika — huru händer-ryckande olika, skola dessa Evighetens harmonier synas oss, jemförda med svaga, jordburna toner! — Himmelska saligheter, dem intet jordiskt öga sett, intet öra hört, intet menniskoförstånd är gifvet att begripa — o huru skulle väl en dödlig röst sjunga er värdigt? Tålige lidande! er blir det gifvet engång.» —

«Ja, svarade jag innerligt rörd, »jag skall kanske en dag med dessa få förena min röst, — men du min syster skall sjunga än skönare hymner bland jordens lyckliga uppståndne, — salig här ooh salig der — du Guds Engel!» Min syster svarade ej, men såg upp till himmelen med en blick, så uttrycksfull af tålighundergifvenhet, som om hon förutsett att hårda öden skulle träffa äfven henne och på förhand frambure offret af sin vilja.

Hon hade tagit min arm under sin och förde mig sakta mot hemmet tillbaka. Allt mera ljusnande dager skingrade skuggorne omkring oss; morgonvindar spelade bland löfven, och det ljufvaste fogelqwitter höjde sig i den friska, balsamiska luften. Bilder syntes mig alla dessa af rörelserne i min själ. Äfven i mitt nattomhöljda inre hade dager uppgått; jag kände tröstens milda fläftar, jag hörde hoppets sång. Tigande gingo min syster och jag bredvid hvarandra, men hennes strålande blick, ömsom fästad på mig, ömsom sväfvande öfver de behagliga föremålen omkring oss, och derifrån lyftad mot himmelen, tycktes mana mina känslor att följa hennes i deras heliga flygt.

Solens första strålar förgyllde slottets fönster då vi nalkades det, — samma fönster, hvilkas skimrande ljus hade för några timmar sedan gjort på mig ett så plågsamt intryck. Nu betraktade jag dem med helt förändrade känslor, och vändande mig mot den stigande dagens fackla, med djup och ljuf rörelse uttalade jag sakta Thomsons härliga bön: «Ljusets och lifvets Fader! Du högsta goda! O visa mig hvad som är godt — uppenbara dig sjelf! Fräls mig från dårskap, fåfänga och last, från hvarje låg känsla, — och föd min själ, med kunskap, dygd och samvetsfrid, helig, sann, aldrig slocknande lycksalighet!»

Jag kände med förtjusning mitt hjertas förändring. Det nattliga uppträdet hade gjort på mig ett djupt intryck, och ehuru naturligt allt dervid hade tillgått, måste jag dock tillskrifva det en öfvernaturlig ledning. I smärtans och förtvifflans stund hade jag påkallat en Engel, och en Engel var till mig nedstigen med tröstens och hoppets vänliga, länge saknade ord. Den förklarade Marias röst hade knappast hos mig kunnat verka en större förvandling än min milda systers.

Hon var en af dessa få varelser, som synas vara stälda på jorden enkom för att mildra dess eländen, och i hvilkas rena själar himmelen likasom intryckt sin bild. Mild, ljuf, vis, allvarsam gick hon genom verlden, en högre ande lik, som deltar i lifvet endast för att förljufva det för andra. Hon hämtade sin sällhet endast ifrån andras, och om hon aldrig bittert kände andras smärtor, var det derföre att hon hade sin blick nog stadigt fäst på målet för resan genom lifvet, för att icke låta besvärigheterne under vägen dit störa hennes sinnes klarhet. Och just detta lugn i hennes själ gjorde att hon klokt och rådigt kunde fatta och använda de rätta medlen för att mildra dem.

Jag erfor snart det välgörande inflytandet af hennes hulda och visa ledning. Hon lät ej den ögonblickliga lyftning, som hade blifvit gifven min själ, återfalla till modlöshet, utan uppehöll den och sökte att förvandla den till lugn och sansad, sjelfständig kraft.

Hon insåg inom kort, att äregirighet var min hufvudpassion, och tillintetgörandet af allt, som tycktes kunna lofva den framgång, en af

de förnämsta orsakerne till min djupa svårmodighet. Hon dömde klokt att denna affekt — såsom alla själens starka, — svårligen skulle kunna hastigt kufvas, och sökte blott gifva den en annan rigtning, ett bättre, ädlare, mindre egoistiskt mål, och hvilket för mig ännu var en möjlighet att uppnå.

«Du kan ej,» sade hon under våra förtroliga samtal, «blifva en Scipio, en Camillus, en Leonidas, men du kan blifva en Sokrates, en Plato, eller hvad ännu bättre är, du kan likna en af dessa Christendomens Apostlar, hvilkas namn och hjeltomodiga dygd ha förtjent den jordiska odödligheten. Tro mig, min bror, verlden behöfver för sin lycka flera Vise än hjeltar; och den lycklige ädle, som skänkt menniskosläktet någon tröst, någon vederqvickelse, kan dö med ett skönare medvetande, än det som förljufvade Epaminondas sista stunder.»

«Du har af naturen fått utmärkta förståndsgåfvor, minne, tankekraft, — öfva och odla dessa. Du har kunskaper, — arbeta på att förvärfva dig flera och grundligare. Bildningens fält är omätligt, och de blommor det bär

äro ädla Eterneller. Ju rikare din skörd blir, ju mera (för att fortsätta min liknelse) moget och kärnfullt du insamlar, ju mer skall du med frukten af ditt arbete kunna rikta den stora, behöfvande, hungrande mängden, och förtjena närvarande och kommande släktens välsignelser. Låt oss blott aldrig förgäta att allt hvad vi företaga och utföra, om det skall vara verkligt godt och välgörande, bör vara till Guds rikes nytta.»

Så talade min goda syster, mindre, som jag tror, i öfvertygelse om min förmåga att uppnå de herrliga förebilder hon för mig framställt än för att upplifva och elda min sunkna själ. I samma mån som min jordiska framtid åter öppnade sig för mig, vaknade mitt mod och mina krafter. Horizonten liksom vidgade sig för mina blickar. Hoppfullt sträckte jag åter ut mina armar mot den uppgående solen, uti hvilken jag nu som förr såg bilden af det ljus, som skulle bestråla mitt jordiska lif.

Jag började arbeta för mitt nya mål med all den ilver som min svaga helsa tillät och hade väl gjort derutöfver, om ej min milda

och kloka syster äfven här stått vakande och varnande vid min sida.

Hon förmådde mig att söka förströelser, och genom angenäma lätta sysselsättningar eller tidsfördrif muntra mitt sinne och stärka mina krafter. Jag hade fallenhet för teckning. Hon uppmuntrade mig att öfva denna sköna, allvar-samma konst, som under det den ger oss för-mågan att föreviga kära minnen, låter oss glöm-ma den närvarande, oss tryckande stunden. Huru många gånger, då jag på papperet sökte fästa hennes milda drag, har jag ej förgätit mig sjelf, hela världen, tiden, och allt som kunde vara obehagligt och tungt, under det hela min själ med njutning lefde i mitt kära arbete! Huru många gånger vid aftecknandet af landets behagliga och friska föremål, de lummiga träden, den lugna sjön, de djerfva höjderne, de skuggrika dalarne, de betande kreaturen, den snygga kojan med torflagdt tak, och öfver detta den med genomskinliga skyar betäckta himmelen, ha ej känslor af frid och stilla välbehag genomträngt mitt inre!

Det stora vilkoret för all ren njutning, är att hjertat måste vara fritt från hvarje bit-

terhets rot, hvarje harmens och afundens känsla, och utur mitt voro dessa sällhets störare inom kort alldeles utplånade.

Jag hade läst historien med samma sinne, i hvilket barn betrakta ett grannt spektakel, med beundran för det lysande och stora, utan att sammanbinda och omfatta något i helhet. Jag läste den nu åter, sedan åren, och ännu mera olyckan, hade mognat och utbildat mitt förstånd, och erfor vid denna läsning ganska förändrade intryck.

Vid betraktandet af världens öden, försvann för mina blickar mitt eget. Då min tanke genomfor seklerne, tycktes min lifstid förlora sig i dessa såsom droppan i hafvet, — och då millioners olyckor lågo blottade för mina blickar, rodnade jag att tänka på mina egna. Jag lärde med ett ord att glömma mig sjelf. Och då i dessa häfdernas taflor mitt svaga öga blott kunde skönja ett oredigt hvimmel, då jag der förlorade spåren af en vis och vårdande försyn, då jag på jorden endast såg ett ordningslöst vexlande af villor, oreda, elände, då förde min syster min blick upp mot himmelen.

Jag såg till himmelen, och lysnande till rösterne från de gode och helige på jorden, som — i striden, i smärtorna, i döden — hafva upphöjt sig med förtröstan, glädje och öfverjordisk kraft, för att förkunna oss ett högre mål än sällheten på jorden, ett annat hem, ett högre ljus; — lyssnande till odödlighetens löften, och till aningarne i min egen själ, lärde jag att djupt i mitt hjerta omfatta den hugsvalande tro, som ren här i lifvet sprider klarhet i dess dystraste natt.

Jag såg upp till himmelen. Ljuset kommer ofvanefter. Det strålade neder i min själ. Jag förstod att här nere allt var blott begynnelse, och hoppfull och glad fattade jag åter min vandringsstaf, lugn för mitt öde, viss om mitt mål. Från denna stund erhöll mitt hjerta en stadig frid, och det blef mig ej svårt, att omkring mig finna många sällhets- och glädjeämnen, af hvilka jag kunde bygga min trefnads hydda på jorden. Bland dessa har jag nämnt angenäma och förströende sysselsättningar, och jag skall tillägga — sällskapslifvet, — ej det stora, hvilket alltid förblef mig motbudande, och uti hvilket jag, i anseende till mitt yttre, äfven blott kunde väcka motbudighet; men det

inom min famille och med mina vänner, hvilka ej allenast fördrogo, utan med godhet sökte mig, då jag småningom lärde att ha roligt af deras glädje och äfven bidra dertill, fastän ofta nog blott som en blind musikanter till dansens nöje.

Min syster och jag använde båda möda på att göra mitt af naturen häftiga lynne mildt och gladt. Hon genom varningar, vänliga råd, men förnämligast genom sin ömhet, sin omsorg att omgifva mig med små njutningar, dem ingen förstod bättre än hon att framlocka och krydda. Jag genom vaksamhet öfver mig sjelf, kufvande af all retlighet och ömtålighet, och för öfrigt genom fullkomlig hängifvenhet till hennes ledning.

«Den,» sade hon, «som saknar yttre behagligheter, och som beständigt behöfver andras omsorg och vård, bör mer ännu än andra beflita sig om att förvärfva detta milda, vänliga, älskvärda lynne och sätt att vara, som allena är nog för att vinna andras tillgifvenhet, — och som gör dem alla små omsorger så angenäma, alla större så lätta att bevisa.»

Jag följde hennes råd. Jag bemödade mig att vara älskvärd, — jag blef älskad, och kände djupt sällheten att vara det.

Den första stora smärta, som träffade mig efter min återgång till lifvet och glädjen, förorsakades genom den, som förr så ömhetsfullt tröstat mig. Ack, min englalika syster måste, som hon annat det, sjelf på jorden erfara sorgens bitterhet. Hennes man, — en man på allt sätt henne värdig och med hvilken hon lefde ett englalif, — dog hastigt, och honom följde kort derefter hennes späda och enda barn. Så lugn, så mild, som hon fordom till mig hade sagt: «Undergifvom oss! upprepade hon nu för sig dessa ord, — och var fullkomligt undergifven. God och vårdande, som förr, bibehöll hon den klara fridfulla blicken; uppmärksam på andras önsknningar och behof, men man kände att något var förändradt hos henne, — hennes glädje var borta, — den var i himmelen. Hennes lif på jorden var blott derefter ett sakta sjunkande, ej det af en flämtande och slocknande flamma, men af en nedgående sol, som, då den med klara fastän döende strålar lyser sitt farväl öfver denna värld,

går att tända dem med nyfödd kraft och renhet i en annan.

Hon var ej mer! . . . och ensam — och öfvergifven af henne — fruktade jag en stund att ha förlorat mig sjelf — men snart kände jag att hon och hennes tröster lefde kvar i mitt hjerta, somskyddande Englar. Jag samlade mina krafter och förblef himlens vilja undergifven.

Ifrån det eviga hem, der hon lefver salig och återförenad med sina älsklingar, kanske kastar hon stundom en blick på den tacksamma bror, hvars goda Engel hon var på jorden. O att denna blick aldrig måtte finna mig ovärdig! — att denna rena blick måtte ej utan välbehag se ned i ett rent och helgadt hjerta! Mitt lif har väl ej svarat emot den lysande bild vi deraf tillsammans på förhand utkastat. Jag har ej blifvit en Sokrates eller Plato, men ändå vis nog för att ej gråta deröfver. Vi — isynnerhet jag, — hade alltförmycket trott på mina förstånds och snilles krafter. Jag kände snart att min förmåga att uppfatta och tänka i stort var ganska begränsad. Något — jag vet ej hvad — jag tyckte min egen hufvudskål — bildade för mina tankar, komna till

en viss punkt, en mur, lika öfverstiglig för dem, som för min fot väggen i mitt rum, och mitt snille var, tyvärr, af den beskaffenhet, att dess flygt förde mig snarare uti molnen än utur dem. Jag måste således äfven här sänka mina äregiriga förhoppningar, och fann mig, då jag efter någon fruktlös strid och sträfvan ändteligen beqvämde mig dertill, dess bättre deraf.

Min syster hade framför allt vändt mitt sinne till Religionen, och denna lugnarinna af menskliga passioner gjöt äfven sin stillande olja på min äregirighets och verldsliga fåfängas vågor. Och i sanning då vi erkänna oss vara blott redskap i Försynens hand, af henne skapade, huru dåraktigt är det ej, att vilja vara annat än det hon ämnat oss till!

Erkännande således min oförmåga att höja mig öfver medelmåttan i all kunskaps och förstånds väg — har jag upphört att sträfva derföre; och försakar lugnt en ära som ej blef mig ämnad, — och den värdigare än jag skola njuta. Dess mera möda använder jag på att förädla den del af mig sjelf, för hvilken fullkomnande ingen mur, «hit skall du gå och

ej längre,» blifvit satt, utan tvertom oändligheten blifvit öppnad. Hvar och en, som allvarligt börjat detta arbete, skall finna att han bildar sin egen sällhet.

Inom den krets min inre syn kan öfverse, söker jag noga och klart uppfatta allt, använda och tillämpa det så, att det verkligen blir gagneligt för andra och för mig. Jag är etter min förmåga verksam i det yttre lifvet; — och aldrig lindrar jag en kroppens eller själens plåga för en af mina likar, utan att deraf erfara en tillväxt i min egen lycka. Då min kropps sjuklighet tvingar mig till översamhet, — är jag stilla, och sysselsätter mina tankar mera uteslutande med den sköna framtid, som religionen öppnat för oss bortom sorgernas verld. Genom mitt tålmod under plågorne, och mitt, om ej alltid glada, dock ständigt vänliga lynne, söker jag göra de omsorger man egnar mig ej obehagliga för mina goda vårdare, och låta mina syskon isynnerhet känna, för deras eget väl, huru lätt ett i Gud gladt och undergifvet sinne kan bära yttre vedermodor. De äro goda och älskvärda och jag är lycklig nog, att kunna anse mig vara för

dem en kär börda. Jag vet, och säger det med glädjetårar, att ingen bland dem är, som ej gerna gäffe några dagar af sitt lif för att förlänga mitt. Och likväl kan jag ej gifva dem annat än min — upprigtiga vänskap, . . . föga göra för dem annat, än någongång tänka för dem, — och alltid känna med dem. Mitt sjukrum är ömsom deras biktstol, ömsom deras conselj-sal och ofta äfven deras glädje-tempel, — ty då de äro lyckliga, vilja de lika gerna glädja mig genom åsynen af deras sällhet, som jag gerna vill se den och deltaga deri.

Mina föräldrars kärlek är mig återskänkt, sedan jag ej mera förbittrar deras dagar genom otåligt knot öfver mitt öde. Ack, har jag nu väl skäl att klaga öfver mitt öde! Min framtids himmel står klar och mitt närvarande lif är angenämt. Jag älskar flera dygdiga och älskvärda människor, intresserar mig i deras öden, och är af dem älskad åter. Jag kan göra något godt, — mitt hjerta har frid, — men allt hvad jag nu är, hvad jag nu äger, o min goda syster, det har jag ifrån dig. Du väckte mig ur förtviflans djup, tryckte mig till ditt älskande bröst, — gaf tröst åt min själ, lif åt

mitt mod, — nytt mål åt mina krafter, mildhet åt mitt sinne! När jag anropade himmelen att sända mig en Engel — huru barmhertigt blef jag ej bönhörd! Du kom, min syster. O! ljulva tröstarinna, milda lärarinna! — fastän försvunnen för mina blickar, lefver du evigt i mitt hjerta kvar, — och hvarje välsignelse som jag har ifrån dig hembär jag ödmjukt tacksamt till dig åter!